VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 143 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, jouluk. 10 p. — Saturday, Dec. 10, 1966

Weston-Loblaw ruokatavarakonserni on kuin suuren suuri mustekala

Kontrolloi noin 30 prosenttia Canadan ruokatavarateollisuudesta; vuosimyynnit $3 miljardia

Ottawa. — Weston-Loblaw ruokatavarakonsernin suuruus ja sen toiminnan monipuolisuus, sekä liikevaihdon ja voittojen korkeus saatiin torstaina tietoon. Konseriin kuului kaikkiaan noin 150 yhtiöä.

Tieto tämän Pohjois-Amerikan suuren ruokatavarakonsernin laajuudesta annettiin samanaikaisesti laitoksen osakkeenomistajille ja Canadan elinkustannusten nousua tutkivalle senaatin ja alahuoneen yhteiselle komitealle.

Suurimpana yllätyksenä oli nyt saatu tieto, että Weston-Loblaw konserni kontrolloi osakkeenomistuksen perusteella Tamblyn lääkeketjukaupan ja Canadan suurimman kalastusalan yhtiön, British Columbia Packers Ltdn.

George Weston Ltdn ja Loblaws Co. Ltd. myynnit lähentelevät nyt kolmea miljardia dollaria vuodessa — sen sanotaan olevan viidenneksi suurin tavarakauppaliike koko maailmassa.

Konsernin omaisuuksien arvo on $793,000,000, lukeutuen näihin omaisuuksiin 1,850 "super-markettia" ja vähittäiskauppaliikettä; lisäksi liikennöimisoikeuksien perusteella osuus 1,500 muuhun liikkeeseen; 80 tehdasta ja 250 varastorakennusta.

Konsernin lonkeroita paljastettiin alustavasti mainitun komitean kuulustelusta aikaisemmin.

Westonin kontrolloima Loblaw Groceterias Co. on tiedoittanut, että se kontrolloi omistussuhteiden pohjalla sellaiset ketjukaupat kuin Power Supermarket Ltd, O. K. Economy Stores Ltd, National Grocers Co. ja Kelly Douglas and Co.

Torstaina tehtyjen uusien paljastusten joukossa on B. C. Packersin ja G. Tamblyn Ltdin lisäksi sellaiset laitokset kuin Dionne Ltdn "supermarketit" Montrealissa, Donland Dairy Ltd, Zehr's Markets Ltd ja Federal Farms Ltd, joista viimeksimainittu tuottajayhtiö Holland Marsh-alueella Toronton pohjoispuolella.

Uusina niminä tämän konsernin yhteydessä mainitaan nyt Eplett Ice Cream Ltd ja Eplett Dairies Ltd. Pohjois-Ontariossa, Lanes's Bakeries Ltd. rannikkomaakunnissa, Devon Dairies Ltd. Torontossa ja Universal Coolers Ltd. Barriessa.

Yhtiön lakimies Struan Robertson Torontosta sanoi, että konsernin tarkoituksena on lähiaikoina julkaista kaikkien yhtiöittensä nimet.

Elinkustannuksien nousua tutkiva parlamentin komitea harkitsee nyt esitystä, että Westonin johtajat kutsutaan antamaan todistajalausuntajaan. On arvioitu, että mainittu konserni kontrolloi noin 30-prosenttisesti Canadan ruokatavarateollisuutta.

Weston ja Loblaw osastojen yläpäässä on ns. "holding" yhtiöt, joiden avulla on voitu pitää osittain salassa se mitä yhtiöitä tämä konserni omistaa ja kontrolloi.

Vieläpä torstaina julkaistussa luettelossa on jätetty pois eräitä tärkeitä liikkeitä, jotka ovat tämän konsernin kontrollissa. Niihin lukeutuu sellaiset hyvin tunnetut nimet kuin Sumbeam Bakeries Ltd. Montreal Biscuit Co. ja Paulin Chambers Ltd. Canadan laajuisesti toimivan Red and White.

Weston ja Loblaw-osastojen operatio-voitot viime vuonna olivat $43,000,000. Vähentämällä siitä osakkeiden vähemmistöomistajien osuus, konsernin omistajien voitoksi jäi $32,000,000.

Konsernin liiketoiminta on pääasiassa ruokatavaran tehdastuotannon, tukkukauppa ja vähittäiskaupan alalla. Mutta sen lonkerot ulottuvat myös paperipuu- ja paperialalle, leikkikalu-, autotarpeiden, jäähdytyslaitosten vieläpä valaanpyynnin alalle.

Alahuone hyväksyi sairaushuoltolain

Socredit auttoivat liberaaleja "lykkäysasiassa"; laki menee nyt senaattiin; astuu voimaan vasta heinäk. 1968

Ottawa. — **Alahuoneen istunnossa annettiin torstaina lopullinen hyväksyminen liittohallituksen kansalliselle sairaushuoltolaille, mikä astuu voimaan heinäkuun 1' päivänä 1968.**

Kolmannessa lukemisessa suoritetussa äänestyksessä lakiehdotus hyväksyttiin 177 äänellä 2 ääntä vastaan. Ainoastaan Social Creditin johtaja Robert Thompson ja saman puolueen riviläsen Howard Johnston (Okanagen-Revelstoke) äänestivät lain hyväksymistä vastaan.

Neljä alahuoneen jäsentä — kolme konservatiivia ja itsenäisenä edustajana nyt oleva separatisti Gilles Gregoire — käveli pois istuntosalista ennen äänestyksen suoritusta.

Lain lopullisesta hyväksymisestä äänestettiin pian sen jälkeen kun Social Creditin jäsenet olivat auttaneet liberaaleja torjumaan äänin 103—80 konservatiivipuolueen ja NDP:n muutosehdotuksen, jonka mukaan tämä kansallinen sairaushuoltolaki olisi astunut voimaan ensi heinäkuun 1 päivänä, kuten liberaalipuolueen hallitus alunperin lupasi.

Alahuoneessa nyt lopullisesti hyväksytty sairaushuoltolaki lähetetään maanantaina senaatin käsiteltäväksi. Senaatti aloittaa silloin kaksiviikkoisen loman jälkeen työskentelynsä uudelleen.

Nyt hyväksytyn lain mukaan liittohallitus maksaa maakuntahallituksille toisen puolen sairaushuoltomenoista jos maakunnallinen sairauslaki täyttää seuraavat neljä ehtoa:

— Suunnitelman mukaan tulee alusta alkaen korvata kaikki lääkärien ja kirurgien menot niin lääkärin toimistossa käydessä kuin heidän vierailleessaan potilaiden kotona.

— Sen alaiseksi täytyy tulla alusta pitäen vähintään 90 prosenttia maakunnan väestöstä ja kolmen vuoden kuluessa 95 prosenttia;

— Sen täytyy olla henkilön mukana kulkeva niin, että sairaushuoltolain palvelussa tule mitään rikettä henkilön muuttaessa maakunnasta toiseen;

— Sen täytyy olla hallituksen hallinnassa — se tarkoittaa, sen on oltava joko maakuntahallituksen tai sen nimittämän elimen (ei yksityisten vakuutusyhtiöiden alaisena ja tämän hallinnan kirjojen täytyy olla avoinna julkista tarkastusta varten.

Alkuperäiseen lakiehdotukseen lisättiin maanantaina yksi tärkeä kohta, minkä mukaan liittohallitus voi hyväksyä korvattavaksi varmoja ei-lääkärien palveluja: hammaslääkäri, kirurgien, silmälääkärien, psykologien, kiropraktorien yms. palvelut, jos maakunta liittää ne sairaushuoltolakiinsa.

Hallitus arvioi, että jos Canadan kymmenen maakuntaa laatii tällaisen sairaushuoltolain, se aiheuttaa liittovaltiolle $340 miljoonan vuosimenot ja maakunnille (yhteenlasken) myös $340 milj. menot.

Tämä $680 miljoonan vuosimeno perustuu laskelmiin, joiden mukaan kansallinen sairaushuoltopalvelu tulee maksamaan Canadan 20,000,000 asukkaalle keskimäärin $34 asukasta kohti vuodessa.

Liittohallituksen ehdottaman kansallisen sairaushuoltolain jyrkin vastustaja on ollut Albertan Soc. Credit pääministeri Ernest Manning.

Saskatchewan on ainoa maakunta, missä tällä kertaa on voimassa sellainen sairaushuoltolaki, että se täyttää alahuoneen nyt hyväksymän kansallisen sairaushuoltolain kelpoisuusvaatimukset. Eräitä toisia maakunnallisia sairaushuoltolakeja, mm. Ontariossa voimassa olevaa lakia, voidaan viranomaisten selitysten mukaan melko helposti muuttaa niin, että nekin täyttävät Kansallisen sairaushuoltolain kelpoisuusvaatimukset siten, että maakunnat saavat liittohallitukselta toisen puolen tämän lain täytäntöönpanon aiheuttamista menoista.

Me haluamme rauhaa sanoi Kosygin

Lyon, Ranska. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin sanoi täällä vierailllessaan, että "me haluamme kansainvälisen jännityksen lieventämistä, me haluamme yhteisymmärrystä USAn kanssa."

Hän sanoi, että NL ja USAn suhteet paranisivat varmasti, jos Vietnamin sota päättyisi. "Mutta ei ole mitään merkkejä siitä, että Yhdysvallat on valmiina sodan lopettamiseen," hän sanoi.

ASEVOIMIEN YHDISTÄMISEN SANOTAAN LISÄÄVÄN USAn VAIKUTUSTA TÄÄLLÄ

Puolustusministeri Hellyer piti pitkän puheen yhdistämisen puolesta alahuoneen istunnossa viime keskiviikkona

Ottawa. — Puolustusministeri Paul Hellyer avasi keskiviikkona alahuoneen keskustelun Canadan asevoimien yhdistämisasiasta, pitäen 100 minuuttia kestäneen ja 13,000 sanaa käsittävän puheen todistellessaan, että maa-, ilma- ja merivoimien yhdistämisen avulla saadaan tehokkaammat ja voimakkaat puolustusvoimat Canadan tulevaisuuden hyväksi.

"Olen vakuuttunut," hän sanoi puheensa lopussa, "että yhden, yhdistetyn asevoiman muodostaminen Canadassa on oikea toimenpide maalle, oikea toimenpide asevoimille yleensä ja oikea toimenpide asevoimissa palveleville miehille ja naisille."

Konservatiivipuolueen puhemies, sotaveteraanien asiain entinen ministeri Marcel Lambert (PC. Edmonton East) esitti mielipiteen, että asevoimien yhdistämisen perusteella Canadan tulee turvautua entistä enemmän Yhdysvaltain puolustusvoimien apuun. Meidän pitää tulevaisuudessa turvautua amerikkalaisiin asevoimiin ja -laitoksiin maaperällämme. Sen tapahduttua, meistä tulee Yhdysvaltain sotilaallinen satraappi," hän sanoi.

Asevoimien yhdistämiseksi tehty lakiehdotus on nyt käsiteltävänä toisessa lukemisessa, jolloin laki tulee periaatteessa hyväksytyksi. Tämän lain mukaan Canadan tulisi kolmen erillisen osaston (maa-, ilma- ja merivoimien) tilalle vain yksi asevoimaryhmä, Canadan armeijan asevoimat — "Canadian Armed Forces," missä on samanlaiset puvut ja samanlaiset arvoasteet.

Halifax. — Kontra-amiraali William Landymore esitti keskiviikkona mielipiteen, että Canadan asevoimien yhdistäminen tekee lopun Canadan tehokkaasta puolustuksesta.

Voimakassanaisessa hyökkäyksessä asevoimien yhdistämissuunnitelmaa vastaan sen jälkeen kun puolustusministeri Hellyer erotti hänet rannikkoalueen päällikön toimesta, Landymore sanoo, että "puolustusvoimien suinpäin syöksyminen täydelliseen yhdistämiseen on sekä aiheuttaa mahdollisen vaaran maan puolustuslaitokselle.

Amiraali Landymore esittää nämä mielipiteensä 29 sivua käsittävässä lausunnossaan, jonka hän on esittänyt alahuoneen puolustusasiain valiokunnalle. Hän julkaisi keskiviikko-iltana kopion tästä lausunnostaan selittäen, että mainittu valiokunta ei kokoonnu ennen kuin yhdistämisasiaa koskeva lakiesitys käsitellään toisessa lukemisessa alahuoneen istunnossa. Hän sanoi, että hänen nykyisellä lausunnollaan ei ole suurtakaan merkitystä sen jälkeen kun käsiteltävänä oleva lakiehdotus tulee hyväksytyksi.

HINTOJEN NOUSUSTA NÄLKIINTYMISTÄ

Ottawa. — Eräs huomattu taloustiedemies sanoi täällä keskiviikkona, että jotkut canadalaiset ovat joutuneet nälkiintymistilaan ruokatavarahintojen kohoamisen vuoksi.

David MacFarlane, McGill yliopistosta sanoi elinkustannusten kohoamiskysymystä tutkivan alahuoneen ja senaatin yhteisen komitean kokouksessa, että hintojen kohoamisesta kärsivät eniten köyhät ihmiset siksi kun he eivät ole niin tehokkaita ostoksien teossa kuin ovat varakkaammat kanssaihmisensä.

MacFarlane sanoi, että Montrealissa oleva eräs avustuslaitos toimii vilkkaasti jakaessaan ruoka-avustusta pienituloisille perheille, jotka eivät välttämättä elä köyhyydenavustuksen varassa.

Puhuen Canadan kuluttajayhdistyksen puolesta mr. MacFarlane sanoi:

"Tässä avustuslaitoksessa on todettu ilman mitään epäilyä, että pienituloiset eivät saa riittävästi ravintoa."

MacFarlane sanoi, että keskiluokkaisille kohdistetun mainostuksen harhauttava painostus vaikuttaa kielteisesti köyhiin siksi kun näiden mainostusten yhteydessä ei huomioida säästäväisyysseikkoja.

Vastavetona nykyiselle harhaanjohtavalle mainoskampanjalle, Canadan kuluttajain yhdistys ehdottaa perustettavaksi liittohallituksen yhteyteen kuluttajain jaosto, jonka tehtävänä olisi tutkimusten suorittaminen kuluttajain hyväksi ja suuren yleisön valistaminen ravitsemis- ja ostokysymyksistä.

Sen osaston tehtävänä olisi myös tarkkailla harhaanjohtavaa mainostusta.

"Varsinkin pienituloisten kannalta on tärkeätä lopettaa petollinen ja harhaanjohtava mainoskampanja," sanoi mr.MacFarlane.

USAn ydin-risteilijä Tonkin-lahdella

Saigon. — Amerikan laivasto on lähettänyt ainoan ydinvoimalla toimivan risteilijänsä Tonkinin lahdelle suorittamaan vartiopalvelusta Pohjois-Vietnamin rannikolle, sanoi eräs amerikkalainen sotilaallinen puhemies täällä keskiviikko iltana.

Puhemies sanoi, että risteilijä Long Beach saapui Etelä-Kiinan merelle marraskuun 30 päivänä. Sen tehtävänä on luultavasti huojentaa hävittäjäalus Kingin taakkaa.

Ei ole vielä selvyyttä Long Beachin tehtävistä, mutta tämä ydinvoimainen alus on varustettu keskipitkän- ja pitkänmatkan maasta-ilmaan ammuttavilla ohjuksilla.

Kennedy varoitti "räjähdyksestä"

Washington. — Senaattori Robert F. Kennedy (D., N.Y.) varoitti tiistaina, että neekerinuorison keskuudessa tapahtuu "räjähdys", jos presidentti Johnson päättää rahoittaa Vietnamin sodan "Suuren yhteiskunnan" kustannuksella.

Kennedy sanoi kaupunkien pulmia tutkivalle senaatin komitealle, että yleisön taholta ei käsitetä riittävän hyvin sitä, että neekerinuorison tyytymättömyys ja vieroutuminen "aiheuttaa tämän hetken kaikkein räjähtävimmän tilanteen".

"Me olemme kohottaneet neekerinuorten toivomuksia, ja jos emme ota huomattavampia askeleita sen toteuttamiseksi — senaatissa, edustajahuoneessa ja hallituksessa — me saamme siitä kokonaan kontrolloimatonta rajumyrskyä." hän sanoi.

Alamaailman 36. murha 2½ vuoden aikana

Revere, Mass. — Alamaailman pyssymiehet ampuivat keskiviikkona 36:nnen uhrinsa Suur-Bostonin alueella viimeksikuluneen 2½ vuoden aikana, kun eräs entinen vanki ammuttiin omaan autoonsa.

Bostonilainen alamaailman mies 27-vuotias Joseph Amico, joka on istunut vankilassa varastetun tavaran hallussapidosta, oli pyssymiesten viimeisin uhri. Ajaessaan päävaltatietä pitkin tässä Bostonin viereisessä kaupungissa eräs auto ajoi hänen rinnalleen, mistä suoritettiin Amicon ampuminen.

Kiväärin luodit menivät tuuli-, perä- ja sivulasien läpi ja ainakin kaksi niistä osui Amicoon.

Bostonilainen baarimies, 27-vuotias James R. Kearns ajoi autoa ja Amico istui hänen vieressään. Vaikka laukausten sarja ammuttiin ajurin puolelta autoa, ajurina ollut Kearns selvisi kuitenkin tilanteesta pienellä poskihaavalla.

Massachusettsin General sairaalan lääkärit ilmaisivat epäilynsä siitä, että Kearnsin haava johtui kiväärin luodista. Se ei ole syvä haava, sanoivat lääkärit, estäessään olettamuksen, että haavan aiheuttaja on ollut joku terävä metalliesine, mahdollisesti autosta ammunnan aikan irronnut pala.

Kearns vietiin Chelsea poliisioikeuteen ensiavun saatuaan. Häntä syytetään murhaan osallistumisesta. Poliisit eivät ole esittäneet tarkemmin, miksi Kearnsia vastaan syytös nostettiin. Hänelle määrättiin $7,500 takaus.

— Tuomari John W. MacLeod käski Kearsin kertoa, mitä oikein tapahtui, mutta Kearns ei puhunut mitään.

Pitkä — ilmeisesti kostomurhien — sarja alkoi toukokuussa 1964 ja viidessä tapauksessa on ammuttu kuoliaaksi kaksi miestä yhdellä kertaa.

Amico kohtasi kuolemansa muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun hänen kuultiin Bostonissa pyytelevän kumppaniaan: "Ole hyvä ja selvitä tämä asia. Kysymys on minun elämästäni. Sinun täytyy selvittää se."

Intiassa uusi oikeistopuolue

New Delhi. — Intian kongressipuolueen entisten jäsenten järjestämä edustajakokous päätti tiistaina muodostaa uuden oppositiopuolueen — Janan (kansan) kongressin.

Edustajakokouksen puheenjohtajana toimi J. B. Kripalani, joka oli maan itsenäistymiskaudelle kongressipuolueen presidenttinä.

VIIME TIEDOT

New York. — Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kesken on päästy sopimukseen kansainvälisestä sopimuksesta, jonka mukaan taivaankappaleet ja avaruus pidetään yksinomaan rauhanomaisia tarkoituksia varten. Tämän sopimuksen mukaan sen vahvistajamaat estetään lähettämästä atomi- ja muita joukkotuhovälineitä maapalloamme kiertämään, tai kuuhun ja muihin planeettoihin.

Vatikaani. — Paavi Paavali esitti torstaina vetoomuksen, että Vietnamin joulu-välirauha jatkettaisiin pysyväksi välirauhaksi kunniallisen rauhansopimuksen neuvottelua varten.

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass tiedoitti perjantaina, että ainakin 31 ihmistä kuoli viime viikolla punakaartilaisten ja työläisten välisessä yhteenotossa Kiinassa. Mainitun uutistiedon mukaan 13 ihmistä kuoli Wusihissa, Itä-Kiinassa, 11 Chungkingissa ja seitsemän Shanghaissa.

Saigon. — Yhdysvaltain ilmavoimat, mukaanlukien suuret B-52 koneet, pommittivat torstaina vain 25 mailin päässä Saigonista luoteeseen olevia Vietkongin tukiasemia.

Pariisi. — Pääministeri Aleksei Kosygin esitti torstaina varoituksen, että Neuvostoliitto tulee avustamaan Pohjois-Vietnamia siihen asti kunnes Yhdysvallat lopettaa siellä hyökkäyssotansa.

Vancouver. — British Columbian satamien 3-viikkoinen työsulku loppui torstaina kun työnantajapiirit hyväksyivät liittohallituksen työministeri J. R. Nicholsonin kompromissiehdotuksen, jonka mukaan työnantajat myöntävät lakossa olleille työnjohtajille valitusten käsittelymenetelmät. Työnantajat suostuivat myös peruuttamaan kaikki oikeusjutut satamatyöläisten unioa vastaan. Unio suostui puolestaan siihen, että muodostetaan liittovaltion komissioni tutkimaan tämän teollisuuden pulmakysymyksiä.

Tanskalaisilta huutia E-Vietnamin ministerille

Kööpenhamina. — Saigonin sotilasjuntan valtioministeri Tran Van An sai tiistaiiltana vastaansa kananmunia, hajupommeja ja vihamielistä huutelua tilaisuudessa missä hänen piti puhua Vietnamin tilanteesta.

Neljä henkilöä sai kahakassa lievempiä vammoja ja neljä muuta vangittiin.

Tran haki suojaa lähiseudun eräästä huoneesta aikana, jolloin poliisipatrullit vetivät, raahasivat ja kantoivat pois henkilöitä, jotka osallistuivat mielenosoitukseen Vietnamin sotaa vastaan.

Uskonvapautta Espanjassa?

Madrid. — Espanjan korkein oikeus kumosi syytteet viittä Jehovan todistajaa vastaan täällä keskiviikkona. Se oli merkityksellisenä koejuttuna uskonnonvapaudesta.

Sakot vaihtelivat dollariarvossa $8.35—$33 välillä. Heitä syytettiin laittomasta kokoontumisesta lukeakseen ja tulkitseakseen eri kohtia raamatusta.

Espanjassa on arviolta noin 35,000 protestanttia ja 6,000 juutalaista. Jehovan todistajat ovat erillään protestanttijärjestöistä, mutta arvellaan heidän lukumääränsä nousevan useimpiin satoihin.

Natsitappajalle 10 v. tuomio

Wien. — Treblinkan hirttomieheksi kuvattu natsien SS-joukkojen entinen kersantti, 56-vuotias Leopold Lanz tuomittiin Wienin oikeusistunnossa keskiviikkona kymmeneksi vuodeksi vankilaan Treblinkan keskitysleirillä Puolassa toisen maailmansodan aikana suoritetuista murhista.

Valamiehistö katsoi Lanzin syyllistyneen joukkoteloitusten suorittamiseen ja useaan yksilömurhaan.

Matkivat natseja kirjojen poltossa

Jakarta. — Indonesian hallitus on kieltänyt kenenkään yksilöllisen, lainakirjaston, yliopiston tai hallituksen viraston säilyttämästä kommunismia koskevaa kirjallisuutta. Opiskelijat polttivat viranomaisten takavarikoimia "kommunistisia" kirjoja ja julkaisuja äskettäin eräässä juhlatilaisuudessa Etelä-Sumatrassa.

Kehoitti jordanilaisia syrjäyttämään Husseinin

Beirut. — Syyrian hallituksen päämies, tri Noureddin Attassi kehoitti keskiviikkona jordanilaisia kukistamaan kuningas Husseinin sekä hänen hallituksensa.

"Me olemme myötämielisiä teitä kohtaan ja pystymme antamaan tarpeeksi aseita, kuka vaan niitä haluaa," hän sanoi jordanialaisille, jotka ovat osoittaneet mieltään hallitustaan vastaan Jerusalemissa, Bnabussa, Hebronissa ja muualla Länsi-Jordaniassa.

Tri Attassi syytti, että Ammanin hallitus on Palestiinan vapautuksen esteenä. "Tänään vapautamme Jordanin ja huomenna Palestiinan."

Syyrian johtaja, joka on myöskin vallassa olevan Sosialistisen Baath puolueen pääsihteeri, puhui Damaskuksessa, suosiota osoittaville kansanjoukoille ja opiskelijoille, jotka olivat kokoontuneet joukkomielenosoitukseen Jordanin kansan kapinan puolesta. Damaskuksen radio laajensi välittömästi selostuksen kokouksesta ja tri Attassin puheesta.

Mielenosoitus oli huippukohta, niille kokouksille, joita Baathpuolue oli järjestänyt viikon aikana Syyrian eri kaupungeissa.

Tri Attassi kehoitti kaikkia vallankumouksellisia voimia Jordanissa yhdistämään rivinsä, "että he voisivat keskittää kaiken tarmonsa ratkaisevaan taisteluun petturikuningasta vastaan."

Syyrian johtaja syytti Yhdysvaltoja ja Britanniaa kuningas Husseinin suojelemisesta siksi, kun hänen hallituksensa muodostaa parhaan turvan Israelille. Hän lisäsi, että panssarivaunut ja taistelu-lentokoneet, jotka USA antaa Jordanille "eivät tule käytettäväksi Israelia vastaan, mutta niillä vainotaan Arabi-iskujoukkoja."

Syyriaa on syytetty palestiinalaisen sissijärjestön Al Fatahin avustamisesta ja valmentamisesta hyökkäysretkiä varten Israeliin.

Tri Attassi sanoi Israelin armeijan marraskuun 13 päivänä suorittaman suuren ryöstöretken Jordanissa olevan Samun kylää vastaan "ollen tarkoitettu kohottamaan luhistuvaa moraalia Israelissa ja näyttämään, että armeija on vielä kykenevä puolustamaan Israelin rajoja."

"Mutta hyökkäys epäonnistui tarkoituksessaan," hän sanoi "siksi, että se näytti toteen, jotta Israelin armeija on kyvykäs hyökkäämään ainoastaan avuttomia ja puolustuskyvyttömiä ihmisiä vastaan jordanilaisessa kylässä."

230 IHMISTÄ KATEISSA LAIVAN UPOTTUA

Ateena. — Viranomaisten tiedonantojen mukaan on 230 ihmistä kateissa ja heidän uskotaan hukkuneen, Kreikan saaristojen välisessä liikenteessä olleen matkustajalaivan Heraklion upottua torstaina Aegean mereen. Torstati-iltaan mennessä oli onnettomuuspaikalta saatu pelastetuksi 49 henkilöä.

Illan suussa, noin kuudentoista tunnin kuluttua onnettomuuden tapahtumisen jälkeen, löydettiin kaksi ruumista.

Skotlannissa noin 17 vuotta sitten rakennettu 8,900 tonnin kantoinen Heraklion upposi kovassa myrskyssä noin puolivälissä Kreetan saaren ja mannermaan välillä.

Laivayhtiön tiedonantojen mukaan Heraklonissa oli 206 matkustajaa, mukaanlukien yksi ulkomaalainen ja 75-henkinen miehistö.

Heraklion oli yöllisellä matkallaan Kreetasta Piradeusiin, Ateenan satamaan.

Välittömästi onnettomuuden tapahtuman jälkeen Kreikan laivausviranomaiset esittivät arvion, ettei ketään saada pelastetuksi, mutta kun onnettomuuspaikalle lähetettiin lentokoneita ja toisia laivoja, niin silloin löydettiin kolmelta lautalta onnettomuudesta pelastuneita. Lentokoneista pudotettiin heille pelastusliivejä, ruokaa ja lääkkeitä.

Tuulen nopeus oli onnettomuushetkellä noin 70 mailia tunnissa.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

U Thant jäi toimeensa

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, YKn pääsihteeri U Thant muutti lopulta mielensä ja päätti ryhtyä uudeksi 5-vuotiskaudeksi vastuunalaiseen tehtäväänsä.

Sen lisäksi, että hänen päätöksensä sai viikko sitten lauantaina YKssa yksimielisen hyväksymisen, maailman eri puolilta saapuneet viestit osoittavat, että tätä ratkaisua tervehditään yleisesti suurella mielihyvällä niin kapitalistisessa maailmassa kuin sosialistisessa ja linjoittumattomassakin maailmanosassa.

Sihteeripaikan täyttämisasiasta käydyn keskustelun yhteydessä todettiin, että tasapuolisuuteen pyrkinyt U Thant nauttii YKssa tällä kertaa laajempaa kannatusta kuin kukaan muu yksilö, ja että hänen sivuun jäämisensä ei parantaisi, vaan pahentaisi niitä vaikeuksia, mitä nyt on tämän maailmanjärjestön edessä ja ratkastavana.

Sen lisäksi on tietenkin syytä todeta, että U Thantin päätös toimeensa jäämiseksi ei sellaisenaan merkitse myrskypilvien poistumista YKn taivaalta. Pulmia ja vaikeuksia tulee ilmeisesti olemaan paljon, mutta niiden käsittely tulee epäilemättä helpommaksi sen vuoksi kun U Thant tulee osaltaan vaikuttamaan niiden ratkaisuun. Melkoisella varmuudella voidaan myös olettaa, että hänen ponnistelunsa rauhanasian hyväksi tulevat tästä lähtien saamaan enemmän, eikä suinkaan vähempää kannatusta YKn piireissä.

Kaikkein mielenkiintoisempana seikkana tässä yhteydessä on kysymys Vietnamin sodasta tai oikeammin sen lopettamisesta.

Kuten tiedetään, U Thant esitti sivuun jäämisen perustelunsa yhtenä kaikkein painavimpana syynä sen kun hän ei ole yrityksistä huolimatta saanut lopetetuksi Vietnamin sotaa. U Thant ei ole tässä yhteydessä salannut lainkaan sitä että hän pitää Yhdysvaltoja vastuussa Vietnamin sodan jatkumisesta. Tosiasiassa hän antoi ymmärtää heti virkakautensa jatkamisen jälkeen, että Yhdysvallat on vuosina 1964 ja 1965 torjunut kolme kertaa hänen yrityksensä Vietnamin sodan lopettamiseksi. U Thantin kerrotaan sanoneen, että ensimmäisellä kerralla Washington ei suvainnut edes vastata hänen välitysehdotukseensa, ja että toisella ja kolmannella kerralla Washington esitti pelkkiä verukkeita kielteisen kantansa oikeuttamiseksi.

Toiselta puolen, heti kun U Thant tuli uudelleen valituksi YKn pääsihteeriksi, Yhdysvalloista ilmoitettiin, että "mitään kauppaa" ei ole tehty Vietnamin sotakysymyksestä, ja U Thant sanoi itsekin, että hänen päätöksensä muuttamiseen "ei liity mitään uusia viimeviikkojen kehityksiä".

Mutta U Thant sanoi lisäksi, että hän on "iloinen" siitä kun "molemmat osapuolet" ovat suostuneet taistelujen lopettamiseen jouluna ja uutena vuotena. Tämän toteamuksen jälkeen hän kysyi:

"Onko liian paljon toivoa, että se mikä on mahdollista vain pariksi päiväksi yhteisten juhlapäivien aikana, voi pian tulla mahdolliseksi pitemmäksi ajaksi uusien sitoumusten pohjalla siten, että kehittyy ilmapiiri, missä voidaan aloittaa keskustelut rauhanomaisesta ratkaisusta?"

Ilmeistä siis on, että U Thant toivoo Vietnamin tilanteen kehittyvän siihen suuntaan, että lähitulevaisuudessa voitaisiin aloittaa rauhanneuvottelut.

Tämä toivo edustaa myös Canadan kansan suuren enemmistön tahtoa. Toivottavaa siis olisi, että Canadan hallitus tekisi osaltaan kaiken mahdollisen tämän toivomuksen toteutumisen hyväksi vaatimalla entistä päättävämmin Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista, neuvottelujen aloittamista ja kaikkien ulkomaalaisten asevoimien kotiuttamista Etelä-Vietnamista, sekä Geneven sopimuksen kirjaimeen ja henkeen palaamista niin, jotta vietnamilaiset pääsevät lopultakin isänniksi omassa maassaan, ja voivat ilman mitään ulkopuolista painostusta ratkaista omat kansalliset ongelmansa.

Jättiläiserehdys

Rajan eteläpuolelta saapuneissa uutistiedoissa kerrotaan Yhdysvaltain hallituksen talousarvion "jättiläismäisestä erehdyksestä", jonka mukaan "järjellinen talousohjelma" on miltei mahdotonta tänä vuonna.

Näiden uuitstietojen mukaan tämän jättiläissuuren virhelaskelman ja perustana ja aiheuttajana on Vietnamin sota tai oikeammin sen aiheuttamat kustannukset. Viranomisten sanotaan nyt huomanneen, että Vietnamin sota tulee tänä vuonna maksamaan peräti kaksi kertaa niin paljon mitä viime tammikuussa luultiin, eli kaksikymmentä miljardia dollaria eikä kymmenen miljardia! Tästä "laskuvirheestä" johtuu myös se, että Yhdysvaltain hallituksen sotamenot ovat tänä vuonna todellisuudessa $67 miljardia, eivätkä $57 miljardia, kuten hyväksytty talousbudjetti edellytti.

Tämä jättiläisvirhe, näin kerrotaan, aiheuttaa mm. sen, että Yhdysvaltain hallituksen tappio tältä vuodelta ei ole $2 miljardia, kuten on suunniteltu, vaan $10 miljardia.

Maan talous ei luonnollisestikaan ole normaalitilassa näin suuren tappiolisän ilmaantumisen jälkeen ja hallituksen talousmiehet syyttävät siitä Pentagonia, eli puolustusministeriöä, jonka väitetään harhauttaneen taloussuunnittelijoita.

Kukaan ei Pentagonissa eikä sen ulkopuolella näytä esittävän katsantokantaa, että jokin perustavaa laatua oleva muutos Vietnamin sodassa olisi aiheuttanut tämän laskuvirheen. "Sota on edistynyt osapuilleen suunnitelmien mukaisesti ja presidentti on usein osoittanut, että esimerkiksi lentokoneiden menetys (Vietnamissa — V) ovat hyvin lähellä arviomäärää", kirjoittaa asiasta New York Times Service ja lisää:

"Yksi tekosyy, mihin toisinaan viitataan — minkä jotkut virkailijat toistivat keskiviikkona — on se, että viime tammikuiset puolustuslaitoksen menot perustuivat olettamukseen, jotta (Vietnamin) sota päättyy ensi kesäkuun 30 päivään mennessä — olettamukseen, josta on sittemmin luovuttu."

Sellaista on sotapolitiikka valtion talouden kannalta katsoen. Kenenkään ei liioin tarvitse olla "tietäjän" eikä edes taloustiedemiehen nähdäkseen, että yhdysvaltalaisten edessä on uusia verokorotuksia ja hinnannousuja vain siitä "ilosta", että Yhdysvaltain imperialismi saa käydä hyökkäyssotaansa pientä Vietnamin kansaa vastaan.

Länsi-Saksa on ajautumassa kohti diktatuuria ja sotaa

Länsi-Saksa kulkeutuu kohti puolueharvainvaltaa, diktatuuria — ja sotaa. Kuva on saksalaisen filosofin Karl Jaspersin, joka sodan jälkeisenä aikana on arvostellut Länsi-Saksan kehitystendenssejä monissa kirjoituksissaan. Hänen viime keväänä julkaistu kirjansa Wohin treibt die Bundesrepublik? (Mihin liittovaltio ajautuu?) on nyt erityisen ajankohtainen senkin vuoksi, että tämä Basellin Sveitsiin asettunut eksistentialisti pitää pyrkimyksiä "suureen kokoomukseen" — kristillisdemokraattien ja sosialidemokraattien hallitusyhteistyötä — ratkaisevana vaiheena ennustamassaan kehityskulussa kohti diktatuuria.

Karl Jasperin pelko on nyt toteutunut: maan kolmesta puolueesta on ainoa tähänastinen oppositiopuolue, sosialidemokraatit, solminut hallitusyhteistyön kristillisdemokraattien äärioikeistolaisen siiven kanssa. Kun vapaat demokraatit epämääräisine ohjelmineen ja aiemman hallitusyhteistyön rasitukset harteillaan ovat selvästi häviämässä poliittisesta kuvasta, jää nykyisten yksituumaisten hallituspuolueiden vaihtoehdoksi vain uusnatsilainen kansallisdemokraattinen puolue NPD, jonka läpimurto on tapahtunut tosiasia.

Jaspersin kritiikki ei ole äsken syntynyttä. Jatkuvasti vuodesta 1945 alkaen hän on arvostellut Bonnin ns. demokratiaa ja todennut, ettei Länsi-Saksassa ole tapahtunut ratkaisevia asennemuutoksia — ruskea väri on kai hieman haalistunut vuosien mukana, mutta se mikä siitä on jäänyt jälelle istuu lujassa. Joitakin vuosia sitten herätti Karl Jaspers suurta huomiota kehottaessaan lopettamaan puheet Saksan yhdistämisestä joutavana jaaritteluna ja sen sijaan kiinnittämään huomiota molempien Saksojen välisten suhteiden parantamiseen. Vuodesta 1960 lähtien hän on arvostellut puoluevallan saamia groteskeja muotoja ja tämän valtamuodon epädemokraattisia piirteitä.

SKSALAISET EDELLEENKIN "ALAMAISIA"

Länsi-Saksan asukkaat eivät ole maansa isäntiä. He ovat edelleenkin alamaisia. He äänestävät joka neljäs vuosi, mutta eivät itse asiassa tiedä mitä äänestävät. Heidän on mukauduttava puolueiden ehdotuksiin, nieltävä ja hyväksyttävä viranomaisten komento, joka muodollisesti nojautuu kansalta saatuihin valtuuksiin. Näin erittelee Jaspers Bonnin perustuslakien ja käytännön synnyttämää tilannetta.

Kansalaisten perusoikeuksien suojan heikkous on tullut esiin monissa yhteyksissä: Speigel-jutussa, puhelinkuulustelujutussa ym. Viranomaiset, jotka näissä ja muissa yhteyksissä ovat loukanneet kansalaisten oikeuksia, ovat itse loukkaamattomia. Jaspers väittää edelleen, että liittopäiväehdokkaiden asettamisessa on ratkaisuvalta puoluehierarkian ja byrokraattien käsissä. Itse kansan tietämättömyys politiikan suhteen on "kauhistuttavan suuri". Puolueet eivät informoi tai kasvata ajatteluun, vaaleissa operoidaan pelkällä mainostekniikalla, ei asioilla.

5 PROS. KYNNYS

Määräys, jonka mukaan liittopäiville saavat edustuksensa vain sellaiset puolueet, joiden äänimäärä ylittää 5 pros. kynnyksen, estää käytännössä tehokkaasti sen perustuslain periaatteen toteutumisen, joka lupaa vapaan puoluemuodostuksen. Tämän kynnysklausulin avulla on tehty mahdottomaksi uusien puolueiden ilmaantuminen ilman suuren rahan myötävaikutusta.

Kehitys kulkee sitä kohden, Jaspers sanoo, että kansan elimiksi tarkoitetut puolueet muuttuvat valtion elimiksi ja tämä valtio hallitsee kansalaisia, se ei ole kansan palvelija vaan valtias ja tämä valtiovalta on byrokraattisten puolue-elinten käsissä. Tätä kehitystä edistetään useilla keinoilla, joiden alkuperäisenä tarkoituksena on ollut stabiliteetin ylläpitäminen. Eräs niistä on ns. rakentava epäluottamuslause, perustuslain määräys, jonka mukaan liittokansleri (pääministeri) hallituksineen voidaan kaataa vain, jos epäluottamuslausetta äänestäneet samanaikaisesti voivat esittää uuden kanslerin. Parlamenttikäytäntö on muodostunut sellaiseksi, etteivät liittopäivät puoluelojaliteettinsa takia tue edes omia valvontaelimiään silloin, kun nämä paljastavat epäkohtia.

OPPOSITIO PUUTTUU

Maassa ei ole poliittista oppositiota siinä mielessä kuin parlamentaarinen demokratia edellyttää. Kansa on jäänyt vaille sitä poliittista koulua, jonka puolueiden avoin taistelu olisi tarjonnut, ja sen enemmistö on tyytynyt totunnaiseen sitäkin suuremmalla syyllä, kun talouselämä on kukoistanut.

Koska maassa ei ollut oppositiota, ei mitään samalla tasolla tapahtuvaa taistelua hallituksen ja opposition välillä, on vastatendenssiksi muodostunut pyrkimys suureen kokoomukseen tai kaikkien puolueiden hallitukseen. Jos tähän joudutaan, Jaspers kirjoittaa, haihtuisi näennäisdemokratia kokonaan samalla kun puolueharvainvallan hallituksella olisi yhteinen vastuu, toisin sanoen ei mitään vastuuta.

JUONITTELUJEN JA KAUPANTEON MAAILMA

Seurauksena olisi puolueiden ja niiden ylempien kerrostumien välinen kaupanteko. Ei olisi oppositiota, ei valvontaa. Sisäiset taistelut olisivat vain juonitteluja, ei valtion vaan harvainvaltaisen ryhmän etujen puolesta. Vaalit voivat tuoda vain suhteellisen vähäisiä muutoksia näiden suurten puolueiden välisiin voimasuhteisiin. Virkanimityksen saadakseen on lääkärien, tuomarien ym. hakeuduttava puolueiden jäsenyyteen. Se, jolla ei ole puolueen jäsenkirjaa, jää kilpailussa syrjään. Systeemi perustuu kansan halveksintaan. Kansaa ruokitaan fraaseilla ja se pakotetaan passiivisuuteen. Sillä ei ole vaikuttamiskeinoja.

"TURVALLISUUS" TAVOITTEENA

Liittotasavalta on asettanut tavoitteekseen turvallisuuden. Sillä ratsastavat kaikki puolueet vaalitunnuksissaan "Varma on varmaa", "Turvallisuuden puolesta", "Ei kokeiluja". Perustuslakia laadittaessa haluttiin välttää vuoden 1933 (Hitlerin kaappauksen) toistumisen ja varmistaa liittotasavalta institutionaalisesti tällaista mahdollisuutta vastaan. Mutta, kiistää Jaspers, ratkaisu ei ole instituutioissa vaar. ihmisissä. Vuoden 1933 tapahtumat eivät olleet luonnonlain kaltaisia välttämättömyyksiä, tulvahyökyä ei olisi tapahtunut elleivät johtavissa asemissa olevat henkilöt olisi avanneet sulkuja päättelee filosofimme.

Kommentoidessaan poikkeustilalakeja, jotka antavat hallitukselle kaiken vallan, Jaspers toteaa, että se mitä jo nyt tehdään kansan vapauden tahtoa vastaan on kauhistuttavaa. Hän viittaa natsimielisen National- und Soldatenzeitungin korkeihin tilausmääriin ja vaatii: Meidän on suojauduttava itseämme vastaan. Jaspers pitää poikkeuslakeja demokratian itsemurhana kurinalaisena ja järjestettynä itsemurhana.

TYYTYMINEN SODAN TULOKSIIN

Jaspers ei myöskään hyväksy kymmenen vuotta sitten toteutettua Saksan kommunistisen puolueen kieltopäätöstä ja vaatii tyytymistä II maailmansodan tosiasiallisiin seurauksiin, luopumista aluevaatimuksista. Länsi-Saksan on tunnustettava Oder—Neisse-linja ja luovuttava Saksan yhdistämisvaatimuksesta. Hitlerin aloittama sota aikaansai nämä rajat ja ne ovat tosiasioita, jotka on tunnustettava. Ei ole kysymys rangaistuksesta, vaan väkivallasta, johon on vastattu väkivallalla, Jaspers sanoo. Hän katsoo edelleen, ettei se joka pitää kiinni sodassa saavuttamastaan voitosta uhkaa rauhaa vaan se, joka vaatii menettämänsä korvaamista. Sen joka haluaa rauhaa on tunnustettava tosiasiat.

Jaspers toteaa myös, että Bonnin politiikka on joutunut umpikujaan, jossa sitä uhkaa tarpeeton ja kenties vaarantäyteinen tappio.

NATSIPUOLUE JA MUUT

Karle Jaspersin ajatukset ovat syväluotauksessaan eräällä tavalla tyypillisen saksalaisia, mutta kieltämättä varteenotettavia. Kirjan kirjoittamisen aikoihin ei uusnatsilainen puolue NPD vielä ollut suorittanut läpilyöntiään osavaltiotasolla, mikä selittänee sen, että varsinaisen natsismin osuus hänen erittelyissään on vähäinen. Viime kevään jälkeen on uusnatsilainen puolue päässyt osavaltioparlamenttiin sekä sosialidemokratian linnakkeessa Hessenissä että natsismin kehdossa Baijerissa ja puolueen johtajat ovat vakuuttuneita siitä, että seuraavissa liittopäivävaaleissa puolue saa edustuksensa Bonnin valtiopäiville. "Suuri kokoomus' — kristillisdemokraattien ja sosialidemokraattien hallitusliitto — on muuttanut tilannetta sikäli, että raja Länsi-Saksassa jossa tosiasiallisia vaihtoehtoja ei ole ollutkaan, tulee nyt NPD:n ja muiden välille. Nämä muut — entinen Kurt Georg Kiesinger ja toinen Hitler-kandidaatti Franz-Josef Strauss — soittavat ensiviulua hallituksessa ja johtavat maata yhä syvemmälle natsismin suuntaan.

Tässä yhteydessä kannattaa vielä kerran toistaa Hitlerin SA-joukkojen huippumiehiin kuuluneen ja nykyään liikemiehenä vaikuttavan Otto Strasserin hahmotelma tavasta millä Länsi-Saksaa tulee hallita. Tarvitaan "vahva mies", uusi Hitler, sanoi tämä natsi ranskalaiselle Planete-lehdelle yli kaksi kuukautta sitten. Strasser jatkoi: "Hänen on oltava aika lailla samanlainen kuin Hitler ollakseen uskottava, mutta toisaalta hän ei saa olla liian paljon samanlainen, jotta krematorioiden haju ei tarttuisi. Hänen on kuitenkin täytynyt olla (natsi) puolueen jäsen, mutta hän ei ole saanut ottaa aktiivisesti osaa juutalaisvainoihin. Hänen täytyy olla vakaumuksellinen kapitalisti, mutta hänen täytyy jos on tarpeen osata saarnata kukkakielellä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden evankeliumia. Hänen on oltava katolinen, ilman, että hänellä olisi liian huomiota herättävät yhteydet kirkkoon. Hänen on oltava Amerikan puolesta, mutta hänen täytyy luoda silmäyksiä myös de Gaulleen ja välttää Moskovasta suuntautuvia sanoja. Sitä paitsi hänen pitää olla sympaattinen kansan silmissä ja tulla toimeen vaikutusvaltaisten ihmisten kanssa. Tunnen yhden ainoan tunnetun Bonnin poliitikon, joka yksityiskohtia myöten vastaa näitä vaatimuksia: Kurt Goerg Kiesingerin."

Otto Strasserin — ja muiden uusien ja vanhojen natsien — kansleriehdokas on nyt siis Länsi-Saksan johdossa. Onko hän Hitler numero II vai von Papen II. Natsidiktaattori vai hänen edeltäkävijänsä, sulkujen avaaja?

— Hilkka Ahmala.

Maailman turuilta

VETTÄ, VETTÄ

Tiedemiehet ovat laskeneet, että pian tulee aika, jolloin jokien ja järvien makeanveden varastot eivät enää riitä ihmiskunnalle. Esimerkiksi USAn suuruisen maan väestön varustaminen vedellä vuonna 1980 vaatii kaikkien sen alueella virtaavien jokien vedet.

Neuvostoliitossa on pintavesivarastoja henkeä kohti laskettuna vähemmän kuin monissa muissa maissa. Vuoteen 2000 mennessä maan väkiluvun on laskettu nousevan 450 miljoonaan. Veden tarve lisääntyy jyrkästi. Jotta vältyttäisiin veden puutteelta, on päätetty ryhtyä käyttämään laajasti hyväksi maanalaisia vesivarastoja. Monilla alueilla löydettyjen "maanalaisten merien" hyväksikäyttö tulee paljon halvemmaksi kuin meriveden tislaaminen makeaksi tai kanavien rakentaminen. Erityisen suuria makean veden varastoja on löydetty Kasahstanin alueelta.

RUKOUSLAUANTAI

on jälleen takanapäin, mutta asiasta puhutaan kuitenkin vielä ja edelleen puheissa on asiaa yllin kyllin. Kysymyksessä on nimittäin se muuttunut tilanne, jolla kirkko on ryhtynyt keräämään nuoria tilaisuuksiinsa rukouspäivän aattoina. Eräs suomalainen aikakauslehti kirjoittaa asiasta lyhyesti ja ytimekkäästi näin:

"Alas rukouslauantain käyttäminen kirkon keinona saada nuorisoa tilaisuuksiinsa. Rukouslauantaina on julkiset huvit kielletty, mutta kirkko järjestää tilaisuuksia, joihin nuorisoa vedetään show-ohjelmalla ja pop-tähdillä. Eikö kirkko pysy muuten showssa mukana kuin pyhittämällä muilta kieltämänsä huvit. Eikö tämä ole pirun ajamista pois belsebubin avulla ja ennen kaikkea kaksinaismoraalia?"

Tuohon ei oikeastaan ole mitään lisättävää.

Vietnamin sota maailman tilanteen suurin ongelma

Pariisi. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin leimasi lauantaina Vietnamin sodan kansainvälisten suhteiden suurimmaksi ongelmaksi ja vaati taistelujen lopettamista Hanoin esittämien neljän ehdon pohjalta.

Kosygin sanoi Neuvostoliiton haluavan hyviä suhteita kaikkiin maihin. Hän mainitsi, että hänestä on kiusallista puhua Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välisistä suhteista sodan jatkuessa Vietnamissa. — Emme vastusta hyviä suhteita Yhdysvaltoihin, hän lisäsi.

Puheessaan lehdistölounaalla kahdeksanpäiväisen Ranskan-vierailunsa kolmantena päivänä lauantaina, Kosygin totesi Ranskan nyt irrottautuneen täydellisesti Naton sotilaallisista järjestelyistä. Hän sanoi, että Varsovan liitto puretaan, jos Naton suhteen tehdään samoin.

— Pyrimme lieventämään jännitystä. Meillä ei ole hyökkäyssuunnitelmia. Näemme Ranskan hallituksen päätöksen irrottautua Naton sotilaallisista järjestelyistä jännityksen lieventämiseen ja rauhan edistämiseen tähtäävänä toimena,

ALEXEI KOSYGIN

sanoi Kosygin. Hän tähdensi Neuvostoliiton uskovan lujasti sotilasliittojen purkamiseen ja olevan valmis hajottamaan Varsovan liiton jos länsi tekee lopun Natosta.

Neuvostoliiton pääministeri, joka tähdensi perjantaina Oderin — Neissen linjan ja Saksan valtioiden välisen rajan peruuttamattomuutta, palasi samaan aiheeseen lauantaina. Hän sanoi, että Bonnin hallituksen täytyy ymmärtää, "ettei mikään mahti maailmassa voi koskaan tehdä loppua kahden Saksan valtion olemassaolosta".

— Bonnin täytyy myös tunnustaa Saksan rajat sellaisina kuin ne määritettiin sodan päätyttyä, hän sanoi.

Kosygin sanoi, ettei hän suunnittele tällä hetkellä matkaa Yhdysvaltoihin.

Hän sanoi Ranskan ja Neuvostoliiton suhtautumisessa maailman ongelmiin tapahtuneen lähentymistä. "Sanoisimpa melkein, että näkökantamme ovat yhtymässä", hän lisäsi.

Kosyginin Pariisin puheet Barzelin syyttelyn kohteina

Bonn. — Länsi-Saksan kristillisdemokraattisen puolueen parlamenttiryhmän puheenjohtaja Rainer Barzel syytti viikko sitten julkaistussa sanomalehtihaastattelussaan Neuvostoliiton pääministeriä Aleksei Kosyginia yrityksistä "kylvää jännitystä ja hajaannusta" Eurooppaan.

Riippumattoman viikkolehden Welt am Sonntagin julkaisemassa haastattelussa Barzel totesi, että "se, joka sanoo sellaisia asioita, joita Aleksei Kosygin on sanonut Pariisissa, ei pyri sovinnon aikaansaamiseen Euroopassa, vaan jännityksen ja hajaannuksen luomiseen".

Barzelin huomautukset olivat Bonnin ensimmäinen virallinen kommentti Neuvostoliiton pääministerin Ranskan-vierailunsa aikana tekemiin ehdotuksiin.

Kosygin sanoi Pariisin kaupunginvaltuuston tarjoamalla lounaalla mm., että Itä- ja Länsi-Saksan väliset rajat sekä Oderin-Neissen raja Saksan ja Puolan välillä ovat "loukkaamattomia".

PÄIVÄN PAKINA

ÄLYMYSTÖN ÄLYTÖN KOKOUS

Aina valppaasti asioita seuraava vanha ystävämme Pietilä halusi tietää, miksi ei Vapaudessa ole kerrottu mitään siitä älymystön edustajien kokouksesta, mikä pidettiin viikon vaihteessa Chicagossa — edesmenneen Al Caponen tyyssijoilla.

Esitimme valittelun tapahtumasta, mutta yritimme samalla puolustautua sillä, että mahdollisesti siitä asiasta eivät ole muutkaan lehdet suuria huudelleet, koska emme ole sattuneet sitä huomaamaan.

Vai tuliko siitäkin hommasta nahkamuna, ihmetteli Pietilä ja ryhtyi kaikessa rauhassa väärävartistaan "lataamaan" ja sytyttämään.

Tuokion kuluttua — hyvät henkisauhut imaistuaan — Pietilä sanoi, että on se kumma juttu, kun sitä tilaisuutta on sentään niinkin hyvin mainostettu.

Valitettuamme edelleen tietämättömyyttämme tässä asiassa, Pietilä sanoi lukeneensa Chicagosta viime lauantaina lähetetyn AP:n uutistiedon, missä kerrotaan, että siellä oli paikallisen yliopiston kutsusta kokoontunut intellektuaalien 4-päiväinen kokous keskustelemaan siitä huolestuneisuudesta mitä nykyinen asevelvollisuusmenetelmä on aiheuttanut.

Ahaa, sanoimme me, kysymys on siis niistä asevelvollisuuskarkureista, joita nykyään tulee yhä lisääntyvässä määrässä Yhdysvalloista Canadaan.

— Väärin arvattu, vastasi rauhalliseen tapaansa vierailijamme. Kysymys oli siitä, miten saadaan tehostetuksi ns. valinnallista kutsuntamenetelmää. Konferenssiin oli uutistiedon mukaan kutsuttu opettajia, hallituksen virkailijoita, liikemiehiä ja "laajoja poliittisia piirejä edustavia" opiskelijoita, kuten kerrotaan.

Jotkut kokoukseen osallistuneista olivat ennakkotietojen mukaan haukkoja eli sotahulluja, toiset kyyhkysiä eli rauhanpuolustajia ja lisäksi niitä puolueettomia.

Saman uutistiedon mukaan, kertoi Pietilä edelleen, Yhdysvalloissa on Vietnamin sodan alkamisen jälkeen lisääntynyt jatkuvasti painostus kutsuntalakien muuttamiseksi ja kun nykyinen kutsuntalaki päättyy kesäkuun 30 pnä, asia on tullut yleisön mielipiteen valokeilaan. K.o:n lain mukaan on 2 vuoden aikana kutsuttu 600,000 amerikkalaisnuorta asevoimien riveihin.

Todellisella amerikkalaisella on tässä asiassa selvä kanta. USAn kirkkojen kansallinen neuvosto on ehdottanut kutsunnan eli pakko-oton lopettamista ja kehoittanut turvautumaan yksinomaan vapaaehtoiseen värväykseen asevoimien hyväksi.

Puheena olevan kokouksen aattopäivänä kokoontui Chicagossa 200 opiskelijaa, jotka hyväksyivät päätöksen, että "me emme mene" kutsuntalakikonferenssiin.

Tässä opiskelijain kokouksessa olivat puhujat kehoittaneet nuoria miehiä vastustamaan asevoimiin kutsumista. Puhujain joukossa oli Yalen professori Straughton Lynd, joka tunnetaan "valloissa" uuden vasemmiston yhtenä puhemiehenä.

Professori Lynd arvosteli ankarasti intellektuaalien asevelvollisuuskokousta, jonka lähtökohtana on olettamus, että 'sota- ja asevelvollisuus ovat välttämättömyyksiä. Se kiinnittää huomiota vain valinnallisen asevelvollisuuskutsunnan heikkouksiin." sanoi professori Lynd ja selitti:

"Meidän (opiskelijain) kokous pitää lähtökohtana sitä, että sota ja asevelvollisuus eivät ole oikeutettuja, ja että asevelvollisuudesta kieltäytyminen on laillinen keino tämän katsomuksen ilmaisemiseksi."

— Juttuun haudattu kissan raato on kuitenkin edellämainitun uutistiedon häntäpäässä, selitti ystävämme Pietilä. Siinä kohdassa sanotaan näin:

"Vaikka Chicagon yliopiston nelipäiväisessä konferenssissa ei ole edustajilla lupa keskustella lainkaan Yhdysvaltain ulkopolitiikasta, edustajille tulee puhumaan senaattori Edward M. Kennedy, (D. Mass) ehdotuksestaan kansallisen arvonnan järjestämiseksi kutsunnan asemasta; ekonomi Milton Friedman, joka puhuu kokonaan vapaaehtoisista muodostettavasta armeijasta ja antropologi Margaret Mead pakollisesta kansallisesta asevelvollisuudesta koskien kaikkia, naiset mukaanluettuna."

Hyvin ovat pullat uunissa, tunnustimme. Pietilä puolestaan myönteli ja haasteli jotakin siihen tapaan, että kun "valkeus nauraa pimeyden töille", niin Chicagon konferenssissa keskusteltiin todellakin vain taudin ilmiöistä, eikä ulkopolitiikasta, mikä kurjuudellaan on taudin eli kutsuntavastaisen mielialan nostattanut.

Vesiperän taisivat siis nämä älyniekat tässä älyttömyyskokouksessa vetää, päätteli Pietilä ja siirtyi muista asioista juttelemaan, mutta se on juttu erikseen. — Känsäkoura.

Urheilua

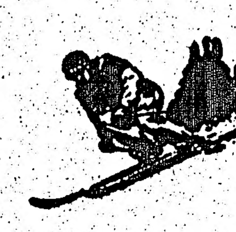

EERO MÄNTYRANTA VUODEN PARAS SUOMALAISURHEILIJA

EILA PYRHÖNEN NAISTEN YKKÖNEN — LAAKSONEN VUODEN VALMENTAJA

Helsinki. — Eero Mäntyranta valittiin ylivoimaiseen tapaan vuoden parhaaksi suomalaisurheilijaksi perinteellisessä Urheilutoimittajain Liiton suorittamassa jäsenäänestyksessä, jonka tulokset julistettiin sunnuntaina televisiossa. Mäntyranta tuli täten kolmantena suomalaisena urheilijana jo toistamiseen vuoden parhaaksi. Ennen häntä tähän olivat päässeet Heikki Hasu ja Veikko Hakulinen.

Myös kymmenen parhaan listan toinen mies oli hiihtäjä, niin ikään Holmenkollenin MM-latujen varsilla kunnostautunut Kalevi Laurila ja kolmanneksi sijoittui ralliautoilija Timo Mäkinen.

Parhaaksi naisurheilijaksi nimettiin uimari Eila Pyrhönen ja nyt ensi kertaa jaettu vuoden valmentaja-titteli annettiin jalkapallomaajoukkueen valmentajalle Olavi Laaksoselle.

10 PARASTA
Miehet

Eero Mäntyranta (hiihto)
Kalevi Laurila (hiihto)
Timo Mäkinen (autoilu)
Rainer Stenius (yleisurheilu)
Matti Laakso (paini)
Arto Tiainen (hiihto)
Aimo Tepsell (suunnistus)
Matti Haikonen (jousiammunta)
Eila Pyrhönen (uinti)
Eero Tapio (paini)

Kerrassaan kummalliseksi muodostui kuuden parhaan naisen listasta, johon ei mahtunut ainoatakaan hiihtäjäämme. Sen sijaan siihen mahtui pari uimaria, uimahyppääjä, jousiampuja ja suunnistaja sekä luistelija.

Naisten kuusi parasta vuodelta 1966 ovat tämän äänestyksen jälkeen kootun listan mukaan:

Eila Pyrhönen (uinti)
Raili Kerkelä-Hovi (suunnistus)
Maire Lindholm (jousiammunta)
Kaija Mustonen (luistelu)
Tarja Liljeström (uimahyppy)
Ulla Patrikka (uinti)

Suomalaiset — neljänneksi

Oslo. — Norjan kultakvartetti voitti miesten viestin sunnuntaina Oslon lähistöllä järjestetyissä hiihtokilpailuissa. Kireässä kilvassa veivät kaksi seuraavaa sijaa norjalaiset maakuntajoukkueet, ja vasta neljännelle sijalle selviytyi Suomen joukkue, jossa hiihtivät Taipale, Oikarainen, Tiainen ja Laurila. Ruotsin miehistö jäi sentään meikäläisten taakse.

Tuloksia: Miehet: 1) MM-kvartetti (Odd Martinsen, Harald Grönningen, Ole Ellefsäter, Gjermund Eggen) 1.19,41, 2) Nord-Tröndelag /Gubrandsdal (Lorns Skjemstad, Erling Steineidet, Reidar Bekkemellem, Magnar Lundemo) 1.19,46, 3) Osterdal/Glåmdal (Johs. Harviken, Jo Eggen, Einar Östby, Reidar Hjermstad) 1.19,56, 4) Suomi (Hannu Taipale, Kalevi Oikarainen, Arto Tiainen, Kalevi Laurila) 1.20,07.

URHEILUTIETOA PÄTKITTÄIN

Ruotsi kukisti Suomen 10—6

Ruotsi oli myös toisena päivänä parempi Suomea Varbergissä Ruotsissa sunnuntaina päättyneessä painimaaottelussa. Toisen päivän numerot olivat samat kuin edellisen, Ruotsille 5—3, joten maaottelun lopputulos oli 10—6 Ruotsin hyväksi.

Kemin Innon Raimo Taskinen kohosi parhaaksi suomalaispainijaksi ja samalla ainoaksi, joka voitti molemmat ottelunsa. Sunnuntain toisen suomalaisvoiton toi Matti Laakso, muut pisteemme kertyivät ratkaisemattomista, joihin yltivät Martti Laakso ja Osmo Hekkala.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Viime viikon lauantaina tapahtui täällä vakava lento-onnettomuus, mikä vaati uhrikseen kolme paikkakuntamme tunnettua miestä, jotka sanotun lauantain iltapäivällä lähtivät jonkinlaiselle metsästys reissulle, täältä linnuntietä noin 15 mailia itään kuuluisan Nighthawk Laken maastoon. He matkustivat kahdella pienellä lentokoneella, joista toista ohjasi ammattilentäjä, 59-vuotias Gordon Mitchell. Hänen matkustajanaan oli paikkakuntamme 29-vuotta lääkärin ammattia harjoittanut tri. I. A. J. McKittrick. Toista lentokonetta ohjasi täkäläisen Toronto Dominion Bankin yleisliikkeen hoitaja, 39-vuoden ikäinen Vernon Koenig.

Miesten lennettyä mainitulle järvelle, tapahtui siellä onnettomuus josta ei vielä maanantai-iltaan mennessä saatu selvää, ja sattuu että ei koskaan saadakaan, että miten oli mahdollista että nämä kaksi lentokonetta ajoivat yhteen, ja murskautuivat miehistöineen tuon järven kohdalla. Ne putosivat jäälle mikä oli vielä niin heikko, että se murtui noiden lentokoneiden painosta jääden ne kuitenkin siipiensä varasta jäihin kiinni.

Onnettomuudesta tiedon saanut Ontarion maakuntapoliisit riensivät paikalle, josta helikopterilla siirrettiin onnettomuuden uhrit South Porcupinen sairaalaan lähempiä tutkimuksia ja ruumiin avausta silmällä pitäen. Tässä lento-onnettomuudessa surmansa saaneet olivat kaikki perheellisiä miehiä, ja hyvin tunnettuja paikkakuntamme asukkaita.

Lisäksi mainittakoon, että tri. McKittrick oli toinen kylämme lääkäreistä joka kuoli lento-onnettomuudessa tänä vuonna, sillä viime helmikuun 27 päivänä talvikalastusmatkalla ollut tri. P. B. Purdie, tuhoutui lentokoneensa kanssa lähellä Gogamaa eräällä järvellä.

* * *

Nyt on annettu urakka paikkakuntamme jatko koulun suurentamisesta. Tämä koulu tulee ehkä suurimmaksi mitä tällä kulmakunnalla on näitä koulja. Kouluun tulee tilaa 1060 oppilaalle, käsittäen 14 luokkahuonetta akateemisia opintoja varten. Sen lisäksi siihen tulee kauppakoulu sekä teollisuusopisto huoneisto eri ammatteja varten, kuten sähkö y.m. ammatteja silmälläpitäen. Laitokseen tulee myös keittiö ja ruokala, kirjastot ja voimisteluhuoneet.

Piirustukset on laatinut timminsiläinen arkkitehtitoimisto R. Stuart Smith ja kustannusarvio tälle talolle on kaksimiljoonaakahdeksansataaviisikymmentätuhatta dollaria.

Rakennus urakan on saanut Londonilainen McDougall firma ja koulun pitäisi valmistua vuoden 1968 lukukaudeksi.

Mainittakoon, että kuntamme osuus tämän laitoksen rahoittamisessa on pyöreissä luvuissa 227,000 dollaria. — H.

1104G STARFIGHTERIT LENTOKIELTOON

Bonn. — Länsi-Saksan ilmavoimat julistivat kaikki amerikkalaistekoiset 104G Starfighters-suihkukoneet lentokieltoon.

Lentokiellon syynä on Starfighterien kehno lentoturvallisuus. Vuodesta 1962 lähtien niitä on Länsi-Saksassa pudonnut alas 65, aiheuttaen 37:n lentäjän kuoleman.

Vapaudelle hankittiin 501 tilausta

Levitysryntäyksen viimeiseen katsaukseen saatiin 78 tilausta, 6 uutta ja 72 uudistusta ja kun huomioidaan aikaisemmin hankitut tulokset saatiin Vapaudelle tässä ryntäyksessä 501 tilausta, joista 50 uutta ja 451 uudistusta. Tilausten hankinnassa reilusti ylitettiin uudistusten tavoite 107 tilauksella, tavoitteen ollessa 344 ja hankittiin 451 uudistusta. Hankinnassa ei saavutettu uusien tilausten tavoitetta.

Tähän viimeiseen katsaukseen saatiin tilauksia seuraavilta:

Armas Laine, McKerrow, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Tarzwell, Ont., 2 uudistusta.

Anna Vesa, Websters Corners, B. C., 1 uudistus.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, Ont., 1 uudistus.

Tyyne Sillman, 1 uudistus, Antti Pitkänen, 2 uudistusta, A. T. Hill, 5 uudistusta, Jenny Salmi, 1 uudistus, Sara Tuomi, 1 uudistus, Miina Wirta, 1 uudistus ja Tilaaja, 1 uudistus, kaikkiaan Port Arthurista 12 uudistusta.

A. Kuoppala, Lappe, Ont., 1 uudistus.

Vilma Niskanen, Bruce Mines, 1 uudistus.

Tilaaja, Collins, Ont., 1 uudistus.

Emil Hankila, South Porcupine, Ont., 3 uudistusta ja 1 uusi tilaus.

Manda Ranta, 2 uudistusta ja 1 uusi, Minnie Vainio, 1 uudistus, Matti Varila, 1 uudistus, Art Siven, 1 uudistus ja K. Valkama, 1 uudistus — yhteensä Vancouverista 6 uudistusta ja 1 uusi tilaus.

Tilaaja, Huntsville, 1 uudistus.

Tilaaja, Geraldton, Ont., 1 uudistus.

Mary Nevala, Nipigon, Ont., 1 uudistus.

Juho Nissinen, 15 uudistusta, Henry Rönty, 3 uudistusta ja John Tolvanen, 3 uudistusta, kaikkiaan Torontosta 21 uudistusta.

Aili Anderson, Sointula, B. C., 1 uusi ja 1 uudistus.

Sigrid Savolainen, 1 uudistus ja L. E. Wuori, 1 uudistus, yhteensä Sault Ste. Mariesta 2 uudistusta.

Konttori, 1 uusi ja 3 uudistusta sekä Sofia Pöntiö, 1 uudistus, kaikkiaan Sudburysta 5 tilausta. Sudburysta hankittiin 10 uutta tilausta.

Matti Rasinperä, Hearst, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Whitefish, Ont., 1 uudistus.

Walter Jarvie, Sylvan Lake, Alta, 1 uudistus.

Aino Ojala, Kakabeka Falls, Ont. 1 uudistus.

Tilaaja, Cochrane, Ont., 1 uusi tilaus.

Tilaaja, Atikokan, Ont., 1 uudistus.

Senja Kangas, Mattawa, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Garson, Ont., 1 uudistus.

Otto Leinonen, Porcupine, Ont., 1 uudistus.

Mary Haapasaari, Eby-Swastika, Ont., 1 uudistus.

U. Snellman, Edmonton, Alta, 1 uudistus.

J. Terho, St. Catharines, Ont., 1 uudistus.

U. Ojalammi, Montreal, Que., 1 uudistus.

Sam Rautanen, Redbridge, Ont., 1 uudistus.

Kiitämme kaikkia lehtemme asiamiehiä ja naisia sekä muita lehtemme ystäviä, jotka ovat osallistuneet tilausten hankintaan tämän ryntäyksen aikana. Samalla lausumme kaikki uudet tilaajat tervetulleiksi lehtemme lukijakuntaan.

Toronton osaston kokousasioita

Toronto. — Vilkkaasti mielenkiintoisesti keskusteltiin osaston juoksevista asioista, sähköjohtojen ja uusien kattolamppujen asettamisesta sekä uuden vuoden kabaretista.

Kuultiin rahastohoitajan raportti tiliasemasta, joka ei ollut ensinkään huono, koska rahastonhoitaja ehdotti myönnettäväksi lahjoitus rauhanliikkeelle. Toimen Naiset ovat uutteralla toiminnallaan tukeneet osastoa rahallisesti, josta ansaitsevat kiitokset.

Näyttämökomitea ilmoitti, että otetaan osaa ainakin yhdellä näytelmällä Sudburyssa pidettäviin näytelmäfestivaaleihin.

Keskusteltiin yhteisten sata-vuotisjuhlien mahdollisuuksista, koska Port Arthurissa ja Sudburyssa ollaan jo hyvällä alulla tässä suhteessa.

* * *

Vuosikokousta valmistava kokous pidetään tammikuun 9 päivänä. toivotaan että kaikki jäsenet sekä jäsenyyteen pyrkivät saapuisivat silloin kokoukseen, että voisimme suuremmalla joukolla antaa paremman holhouksen omistamillemme Don haalille ja Tarmolalle.

Ensikesän suurjuhlat pidetään Torontossa, joten tarvitaan suurmittaista joukkotyötä. Siispä kättä käteen, yhdessä ponnistaen.

Kokouksen puolesta — Len.

DDT:n veroista myrkkyä vapaana

Tukholma. — Tukholman yliopiston analyyttisen kemian laitoksella on löydetty PCB:ksi kutsuttua ainetta, polykklooribifenyliä, jota pidetään vähintään yhtä vaarallisena kuin DDT:tä, ilmoitti laitoksen tutkimusassistentti Sören Jensen.

Myrkkyä on havaittu mm. merilinnuissa, ilmassa ja jopa tutkijan omassa tukassa. Kalanpoikasten, haukien ja merikotkien on havaittu myös jossain määrin saastuneen myrkystä. Assistentti Sören Jensen on tutkinut PCB:tä kolme vuotta.

TOTUUS VIETNAMIN SODASTA HERÄTTÄÄ KANSOJEN VASTUUN

Helsinki. — Eri kansalaispiirejä ja järjestöjä edustava Rauhanmarssitoimikunta järjesti sunnuntaina Helsingissä rauhanmarssin Vietnamin sotaa vastaan. Marssiin osallistui noin 2.000 kansalaista.

Kulkue lähti liikkeelle Senaatintorilta ja päätyi B-messuhalliin, jossa pidettiin Vietnamin sotaa vastustavia puheita.

Messuhallissa luettiin filosofi Bertrand Russellin kokoukselle lähettämä tervehdys. Etelä-Vietnamin kansallisen Vapautusrintamaa edustavan Nguyen Von Dongin lisäksi puhuivat marssitoimikunnan puheenjohtaja Pentti Järvinen, kirjailija Christer Kihlman, tiedoitussiht. Matti Isoviita ja pääluottamusmies Eino Kaajakari.

VIETNAM LUOTTAA KANSAINVÄLISEEN TUOMIOISTUIMEEN

Tervehdyksessään Russell toteaa olevan erityisen tärkeää, että pieni Suomen kansa, jonka on helppo ymmärtää Vietnamin kansan mielialaa, ilmaisi tukevansa Kansainvälisen rikostuomioistuimen toimintaa. Vaikka tuomioistuin tulee toimeenpanemaan tutkimuksen, jossa todistusmateriaali käydään läpi perusteellisesti, Vietnamin kansa ilmeisesti luottaa täysin tuomioistuimen toimintaan. Omasta puolestamme pidämme velvollisuutenamme totuuden selville saamista. Toivomme, että Suomen kansa ilmaisisi tukevansa Vietnamin kansaa antamalla tuomioistuimelle sen työssä kaikkea mahdollista tukea niin taloudellisin avustuksin kuin julkisin esiintymisin. Totuuden selville saaminen on vaikuttavin tapa auttaa Vietnamin kansaa, koska sillä tavoin maailman kansat herätetään tuntemaan vastuunsa, sanoo Russell.

USA:n ONGELMA

— Vähin, mitä voimme tehdä, on tukea Vietnamissa tapahtuvaa julmuutta koskevaa tutkimustoimintaa, lausui puheessaan Pentti Järvinen. Saksassa ja sen miehittämissä maissa murhattiin kaasukammioissa toisen maailmansodan aikana miljoonia ihmisiä. Ei maailman eikä edes Saksan kansa silloin tiennyt, mitä todella tapahtui. Alkäämme antako Saksan tapausten toistua. Maailman on saatava tietää, mitä Vietnamissa todella tapahtuu.

— Rauhanliikkeen pahin vihollinen onkin passiiviset, suuret massat. Maailmassa tuskin olisi sotia, jos ihmiset näkisivät tämän tosiasian ja osallistuisivat aktiiviseen toimintaan.

4 v. VANKEUTTA

Mies, joka puri irti palan poliisin korvasta, määrättiin Sydneyssä neljäksi vuodeksi vankeuteen.

46-vuotias Raymond Maclennan puraisi palan poliisin korvasta joututtuaan tämän kanssa tappeluun sen vuoksi, ettei suostunut maksamaan hotellilaskuaan. Korvanpala tuotiin sairaalaan, mutta sairaalan henkilökunta hukkasi sen.

JUHLA-AJAN ERIKOISUUKSIA

INTERNATIONAL OSUUSLIIKKEEN RUOKATAVARA- JA LIHAMYYMÄLÖISSÄ

Suomesta makeisia **Hellas likööriseoitus** bons-bons
Suomalaisia **puolukoita** purkeissa.

Lipeäkalaa, valmistettua 2½ paunan laatikko $1.39
10 paunan laatikko $4.75

Kalkkunoita, hämmejä, garlic-sausage
japanilaisia appelsiineja, y.m.

Osuusliikkeestänne tarjotaan parhain palvelu jouluvarustelussa. — JOULURUOKIA ja HERKKUJA

INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED

Puhelin 345-7338

176 S. Algoma St. Port Arthur, Ont.

SUOMALAISET KUVALEHDET

tarjoavat teille ja omaisillenne

PARHAAN JOULULAHJAN

	1/1	½		
Suomen Kuvalehti Can.	$17.60	9.35	Terveydenhoitolehti Can.	$6.35
Seura	18.70	9.90	Muoti-Sorja	6.35
Hopeapeili	18.70	9.90	Käytännön Maamies	6.05
Kotiliesi	10.45	5.50	Urheilun Kuva-Aitta	5.50
Suomalainen Suomi	8.25		Omin Käsin	3.85
Nakke (lastenlehti)	8.80		Kotikokki	3.30
Kaunis Koti	6.60			

Seuraavat asiamiehemme ottavat vastaan tilauksia ja toivottavat teille

Hauskaa joulua jo onnea uudelle vuodelle!

Edmonton, Alta .... Irja Kuusela, 11608 139th St.
Kenogami, Que. .... Sanni Pekkanen, 51 DuPont St.
Lockerby, Ont. .... Lea Saastamoinen, 47 Nepahwin
Port Arthur, Ont. .... Canadan Uutiset, Box 418
Port Arthur, Ont. .... Ellen Karila, 301 Bay St.
Port Arthur, Ont. .... Finnish Book Store, 317 Bay St.
Sault Ste. Marie, Ont. .. Lyyli Nenonen, 331 Albert St. W.
Sudbury, Ont. .... Paavo Ruohonen, 357 Burton Ave.
Sudbury, Ont. .... Vapaus Publ. Co., Box 69
Timmins, Ont. .... Irene Kivi, Box 731
Toronto, Ont. .... Aimo Mustonen, 208 Jones Ave.
Toronto, Ont. .... Vapaa Sana Press Ltd., 400 Queen St. W.

PÄÄASIAMIES:

H. Ramo, 505 Fifth Ave., New York, N. Y. 10017

(10-15)

International Co-operative Stores

LIMITED

Port Arthur, Ontario

SIJOITTAKAA RAHANNE KORKEIMMALLA KOROLLA

Me tarjoamme puoleensa vetävää korkotasoa erikoisesti pitkän ajan tallettajille, ollen korkomme nyt 6%. Me kehoitamme teitä tallettamaan osuustoiminnallisella tavalla ja käyttämään hyväksenne meidän keskinkertaista parempaa korkotasoamme.

Te voitte saada lisätietoja meidän toimistoistamme Port Arthurissa ja Geraldtonissa ja tutustua systeemiimme.

Osuustoiminterveisin,

M. MURRAY, presidentti

JOHTOKUNTA

INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITED

PORT ARTHUR ONTARIO

(6-10-17)

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

OLGA JUVOSEN

MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Maiju Majander
Impi ja Frank Tommila
Milja ja Lauri Aho
Ida Nordlund
Hilja Smith
Vilma ja Eino Lehtola
Senja ja Edwin Suksi

SUDBURY ONTARIO

MUISTOJEN KUKKIA

edesmenneen ystävämme

OLGA JUVOSEN

MUISTOLLE

Kuoli joulukuun 5 pnä 1966.

Nyt päättyi pitkä päivätyösi,
sait levon ansaitun,
vaan sydäntäsi auttavaa
emme koskaan unhoita.

Muistoasi kunnioittaen,

Elina ja Arvi Sandholm
Aino ja Lauri Koski
Mirjam ja Antti Hankonen
Hellen ja Bill Sundholm
Whitefish, Ontario
Lydia Mäki
Amanda Hill
Sylvi ja Niilo Blomqvist
Waters Township, Ont.
Lempi Manninen,
Beaver Lake, Ont.

HELEN TARVAINEN:

1867 1967

Canadan historiaa

KUUDES OSA

Kuudentoista vuosisadan loppupuolella Ranskassa oli suuria uskonsotia katolilaisten ja protestanttien välillä ja niissä taisteluissa unohtui kokonaan Uuden maan valloittaminen. Sen jälkeen kun Jacques Cartier pystytti Canadan rannoille Ranskan vaakunaristin kului yli puoli vuosisataa, ennenkuin hänelle tuli seuraajia.

Seitsemännentoista vuosisadan alussa, ranskalaiset alkoivat tosissaan asuttaa St. Lawrencen laaksoa. Ensimmäiset siirtolat perustettiin lahden molemmille puolille, ja silloin alkoi Ranskan valtakulku Amerikassa, ja paikalle annettiin nimeksi Uusi Ranska. Ensimmäinen tunnettu uranuurtaja oli Samuel de Champlain, jota historiassa sanotaankin ensimmäiseksi Canadan kansalaiseksi.

Champlain oli monipuolinen mies: sotilas, merimies, maantieteilijä, kirjailija ja kauppias. Nuorena miehenä hän oli ollut mukana kotimaansa uskonnonsodissa, mutta hänen mielensä kaipasi merille ja uusille seuduille. Hän kulki tutkimusmatkoilla keski-Amerikassa ja jo silloin ehdotti Panaman kanavan rakentamista, koska hän huomasi, että se on merenkululle välttämätön. Matkakirjoitustensa perusteella Kuningas Henry IV antoi hänelle ruhtinaallisen maantieteilijän arvon, ja lähetti hänet rakentamaan siirtolaa nykyiseen Nova Scotiaan. Näillä matkoillaan Champlain kartoitti Nova Scotian ja pohjoismaan rantamaat niin tarkoin, että niitä karttoja voi vielä tänä päivänäkin seurata.

St. Lawrence lahden eteläpuolella kukoisti jo iso varakas siirtola kun Champlain asettui asumaan jylhään kiviseen seutuun, joka nyt on Quebecin kaupunki. Hän rakennutti sen ensimmäisen talon tai oikeastaan taloja, koska niitä oli useampia yhden aitauksen sisällä.

Korkealle kalliolle, joen rannalle rakennettiin Quebecin kaupungin pohja, jossa se on seisonut siitä saakka. Siirtolaisia tuotiin Ranskasta asustamaan Canadaa, koteja rakennettiin ja maita muokattiin. Siirtolaisten elämä oli vaikeata, sillä OLI melkein mahdotonta muokata metsistä viljamaita. Pääasiallisena ruokavaliona oli meren ja metsän tuotteet, kaikki muu piti tuoda kotimaasta Ranskasta. Kaikki alankomaat muokattiin kasvismaiksi, mutta se ei voinut yhäti kasvavan asujamiston tarpeita tyydyttää. Historia kertookin, että sairaus ja nälkä oli ainaisena vieraana näillä ensimmäisillä siirtolaisilla, jotka Canadan korpeen kotinsa rakensivat.

Kaikista vastuksista huolimatta siirtola kasvoi Samuel Champlainin johdolla. Hän ystävystyi intiaanien kanssa ja miehineen matkusti kauemmaksi sisämaahan kun kukaan hänen edeltäjistään, ja kirjoitti useita kirjoja matkoistaan.

Ystäviltään intiaaneilta hän sai tietää, että englantilaiset olivat valloittaneet suuren meren (Hudson lahden) rannat pohjoisessa, ja hän päätti itsekin matkustaa pohjoiseen. V. 1613 hän aloitti matkansa intiaanien opastamana kahdella kanootilla ylös Ottawan jokea. Hänellä oli mukanaan kaikenlaisia meren- ja maanmittausvälineitä, joita hän osasi taitavasti käyttää. He eivät kuitenkaan päässeet pitkälle tällä matkalla, sillä vihamieliset intiaaniheimot pakoittivat heidät takaisin. Pari vuotta myöhemmin Champlain lähti uudelle matkalle, päämääränä Huron heimon kesäasuinpaikat, Georgian lahden etelärannikolla. Hänen oppaanaan oli nuori mies, Etienne Brule, joka oli asustanut useita vuosia intiaanien keskuudessa ja tunsi maastot hyvin. He kulkivat kanooteilla Ottawan joelta Nipissing järvelle, ja siitä French Riverin kautta Huronien kylään, lähelle Midlandia.

Huronien keskuudessa asusti siihen aikaan useita Jesuiitta lähetyssaarnaajia, jotka opettivat kristinuskoa ja käänsivät heimoja katolisen kirkon seuraajiksi. Näiltä ajoilta onkin Georgian lahden rannoilla monia muistomerkkejä.

(jatkuu)

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Turkisnahkoja halutaan
Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. — Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

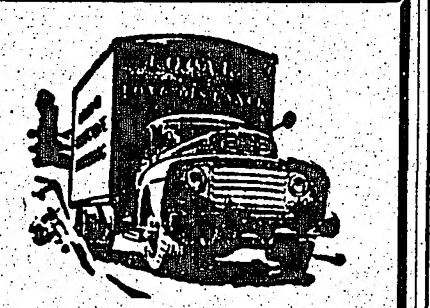
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kuoron ohjelmallinen päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä. Noin tunnin kestävä ohjelmisto Suomen itsenäisyyspäivän kunnioittamisen merkeissä. Hyvä kalkkuna-ateria. Tervetuloa sanovat kuorolaiset.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Melody-orkesterin rattoisa joulubingo Finnish haalilla torstaina, joulukuun 15 pnä, alkaen kello 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaina, joulukuun 12 pnä kello 7.30 illalla.

Soittajille kannatus

Odotetaan yleisömäärää
torstaina seurapeli-iltaan.
Orkesteri isäntänä häärää —
saa kahvia halpaan hintaan.
Pelaajat ja lahjavoitot
toivotaan — haalin täyttävät,
siten he orkesterin soitot
parhain kiitoksin näyttävät.
Nuotti.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Finnish-haalille tänä sunnuntaina juhla-aterialle

Finnish haalilla tarjoillaan sunnuntaina, joulukuun 11 päivänä, juhla-ateria Suomen itsenäisyyspäivän kunniaksi. Kalkkuna-ateria jälkiruokineen maksaa $1.50 aikuisilta ja 75 senttiä lapsilta.

Ruokatarjoilu alkaa kello 2 ip. ja välittömästi sen päätyttyä esitetään lyhyt, mutta ajankohtainen musikaalinen ohjelma. Tervetuloa juhla-aterialle ja Suomen itsenäisyyspäiväjuhlaan sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Joulu-kabaretti

Tanssitilaisuuden järjestää Promhaitariorkesteri Finnish haalilla lauantaina, joulukuun 17 päivänä. Tarjoilu alkaa kello 8 illalla ja tanssit kello yhdeksältä.

Soitosta vastaavat Prom-pojat itse ja sisäänpääsy on ainoastaan $1.25 johon myöskin sisältyy maukkaat voileivät.

Tervetuloa

OMB hyväksynyt Sudburyn uuden poliisiaseman

Ontarion Kunnallislautakunta antoi keskiviikkona hyväksymisen Sudburyn anomukselle poliisiaseman rakentamiseksi Canadan satavuotisrakennusohjelman osana. Poliisiaseman hinta on nyt yli kaksi kertaa suurempi kuin alkuperäinen arvio. Kunnallislautakunta antoi myös valtuudet lainan hankkimiseksi tätä tarkoitusta varten — avustusmäärärahat pois laskettuna — 20 vuoden maksuajaksi.

Ontarion Kunnallislautakunnan, tammikuussa vuonna 1965 hyväksymä alkuperäinen kustannusarvio oli $280,000 mutta nyt hyväksytyn arvion summa on $650,000.

Kaupunki odottaa saavansa $150,000 liitto- ja maakuntahallituksilta Canadan sata-vuotismyönnytyksinä sekä talvityöavustuksina noin $90,000, jättäen noin $400,000 velkataakan joka maksaisi vuosittain $36,000 siten nostaen veroa neljännes milliä tulevan kahdenkymmenen vuoden ajaksi.

Mies kuoli auton iskusta lähellä Nairn Centreä

Nairn Centre. — Lac Dufaultista Norandasta, Quebecista kotoisin ollut 64-vuotias mies kohtasi äkkinäisen kuoleman kun auto iski häneen No. 17 maantiellä, noin 500 jaardia itään tästä asutuskeskuksesta.

Maakuntapoliisien tiedonantojen mukaan, Arthur Poirier oli ajamassa länteenpäin pienellä ulkomaatekoisella ajokillaan kun hän menetti sen hallinnan ja syöksyi No: 17 maantien varressa olevaan kivilouhikkoon, surman paikasta vähän itään päin.

Poirier oli luultavasti kävelemässä kohti Nairn Centreä hakemaan apua, kun uusimallinen auto, jota ohjasi Cletis John Obrien Sault Ste. Mariesta iski häneen.

Obrienin auton etummainen oikeanpuoleinen kurasuoja iski Poirieria, heittäen hänet auton etupään yli ojaan. Hänet julisti kuolleeksi paikanpäällä tri. Les Sutherland.

Maakuntapoliisit suorittavat vielä kin tutkintoja tapaturmasta.

Haniel Kaleniuksen viimeinen matka

Beaver Lake. — Sunnuntaina, kuluvan kuun 4 päivänä, levisi kylässämme suruviesti, että tunnettu kansalaisemme, Sudburyn ympäristössä ja täällä Beaver Lakella kauan asunut ystävämme ja toverimme Haniel Kalenius oli ummistanut silmänsä viimeiseen uneen Sudburyn sairaalassa pitkällisen ja uuvuttavan sairauden jälkeen.

Joukostamme pois siirtynyt ystävämme ja toverimme oli tämän maan esiraivaajia, joka teki pitkän päivätyön näissä Sudburyn seudun kaivannoissa, kaivaen kultaa ja muita kalliita metalleja isoisten kassaholveihin. Myöskin jo aikaisin Cobaltin loistoaikoina hän työskenteli täkäläisessä kaivannossa ja monissa muissa töissä. Jätettyään 1931 kaivostyöt hän siirtyi farmariksi tänne Beaver Lakelle, jossa elikin elämänsä viimehetkiin asti.

Hän siirtyi monen muun siirtolaisen tavoin jo varsin nuorena miehenä tähän maahan saapuen 1905 Sudburyn seudulle Mondin kaivoskylään, jossa ensimmäisen kerran laskeutui alas kaivoksen synkkiin uumeniin. Hän oli kuollessaan 82 ikävuodellaan ja syntynyt Suomessa Saarijärvellä. Paljon sisältyy tähän aikaan työn raskasta raadantaa useinkin hyvin alkeellisissa kaivosolosuhteissa, varsinkin alkuaikoina.

Kalenius oli lehtiemme vakituinen lukija ja tilaaja niiden perustamisesta lähtien. Lähinnä suremaan jäi poikansa Karl täällä Beaver Lakella, tytär mrs. Olavi Mattinen (Kaino) perheineen Creighton Minella ja muut läheisimmät sukulaiset ja tuttavat tässä maassa ja Suomessa. Vainaja saatettiin viimeiseen lepopaikkaansa tänne kotikylän kalmistoon Sudburyn Lougdeed'in hautaustoimiston kautta ystävä- ja toveripiirin saattamana. Vainajan siunasi viimeiseen lepoonsa rovasti Niilo Tuomenoksa, puhuen kauniita sanoja siitä työstä mitä tämäkin vainaja teki elämässään kotinsa ja perheensä huoltajana ja tämän maan rakentajana siirtolaisen raskaissa oloissa, kuten jo moni muukin ennen häntä. Kantajina toimivat: Toivo Ranta, Olavi Mattinen, Sulevi Särkioja, Eli Nevala, Kalle Honkanen ja Leunard Mattinen. Haudalta siirryttiin Beaver Laken haalille, jonne oli järjestetty kaunis perinteellinen kahvitarjoilu vainajan muistolle. Kauan muistamme vainajan rehtiä, miehekästä ja aina huumorintäyteistä ja auttavaa luonnetta. Lepää rauhassa pitkän päivätyön päätyttyä. — N.

NDPn ehdokkaan nimityskokous Nickel Beltissa

Uuden Demokraattipuolueen taholta tiedotetaan, että Nickel Beltin vaalipiirin ehdokkaan nimityskokous tulevia maakuntavaaleja varten pidetään tammikuun 21 päivänä vuonna 1967 Italian Klubilla, 7 Craig kadulla Copper Cliffissä, Ontariossa.

Vaalipiirin toimihenkilöitten nimityksen ja äänestys pidetään kello kahdesta iltapäivällä kello viiteen ip. Myöhemmin on illallistilaisuus ja tanssit.

Nickel Beltin vaalipiiri ulottuu Sudburysta länteen McKerrowhin saakka ja pohjoiseen Chapleauhin ja Foleyetiin saakka.

Tiesuunnitelma päätökseen Naughtonissa

Whitefish, Ont. — Suunnitelmat Simon Lake rd. ja Lawrence Ave. yhdistämiseksi Naughtonissa ovat melkein loppuvaiheessa ja valmistustyöt aloitetaan piakkoin.

Druryn, Denisonin ja Grahamin kunnanvaltuusto pakkoluovutti näiden kahden kadun välillä olevan maa-alueen kuukausi sitten. Maa-alue oli neljän naughtonilaisen omistama.

No. 17 maantie on nykyään oppilaiden ainoa kulkuväylä kouluun. Vaikka saadaan uusi kulkutie, niin sittenkin joutuvat jotkut lapset vielä käyttämään No. 17 maantietä.

Jalkakäytävä, joka on laitettu maantien varteen, on huonossa kunnossa ja joutuu helposti veden valtaan lämpöisinä talvipäivinä ja keväällä. Tämä pakoittaa lapset kulkemaan maantietä myöten mennessään kouluun.

Koululautakunta on päättänyt järjestää kokouksen maantieviraston toimihenkilöitten kanssa, selvittääkseen tämän ongelman. Useimmat veronmaksajat ovat esittäneet valituksia koululautakunnalle tästä jalkakäytävästä.

Koululautakunta myöskin nimitti uudelleen rakennustöiden tarkastajaksi naughtonilaisen Arthur Schmittin tämän vuoden loppuun saakka.

Rubensista ei tarjottu tarpeeksi

Lontoo. — Englannin kansallisgalleria on ostanut Rubensin maalauksen, josta kerran maksettiin vain kymmenen shillinkiä, mutta joka pidättäydyttiin myymästä äskettäisessä huutokaupassa, koska suurin tarjous oli vain 25 200 puntaa (n. 75,000 dollaria).

Kansallisgalleria ei paljastanut taulusta maksamaansa hintaa. Muutamien arvioiden mukaan taulu "Pariisin tuomio" on 80 000 punnan (240,000 dollarin) arvoinen.

Muuan kehystäjä osti taulun 33 vuotta sitten useiden muiden vanhojen maalausten kanssa, mutta hän ei tuntenut sitä. Hänen 82-vuotias leskensä vei taulun huutokauppaan.

Pariisin tuomio on kooltaan 175 cm X 132 cm ja se esittää Pariisia tarjoamassa kultaista omenaa kolmelle sulottarelle.

MITÄ ON SUMU ?

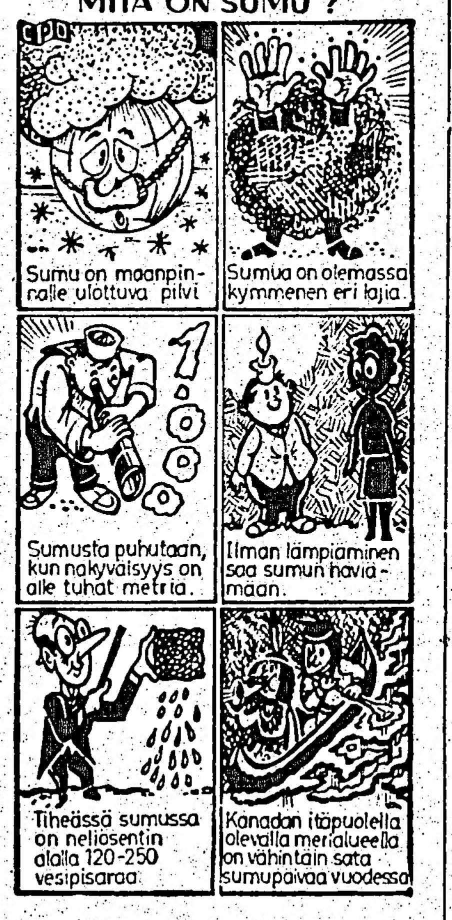

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kodissa tarvitaan valoa

Näin talvipimeänä kiintyy huomio entistä enemmän valaisimiin. Jokaisessa kodissa suoritetaan päivän mittaan lukuisia erilaisia askareita ja siksi oikein järjestetty, hyvin suunniteltu valastus on tärkeä jo yksin työnteonkin kannalta.

Keittiössä, joka on kodin työkeskus, tulee olla riittävästä valopisteitä. Työpöydän, lieden ja pesupöydän omien valaisimien lisäksi tarvitaan keittiössäkin yleisvalaisin. Yhteistä keittiön valaisimille on, että niiden pitää olla tiiviisti sulkeutuvia ja helpoja irroittaa puhdistusta varten. Emännän työnurkkaus vaatii myös oman valaisimensa ompelukoneessahan nykyään jo onkin oma valaisimensa.

Televisio, josta on tullut useimmissa talouksissa "perheenjäsen" vaatii oikein asetetun valaisimensa, jotta eivät silmät rasittuisi. Pimeässä huoneessa ei saisi koskaan katsella televisiota, se vahingoittaa silmiä, sanovat lääkärit.

Hyvä yleisvalaisin on tärkein lastenhuoneessa, jossa lapset leikkivät lattialla. Isommat lapset vaativat läksyjen lukua varten liikuteltavissa olevan pöytävalaisimen. Vuoteen läheisyydessä on valaisin myös hyvä olemassa sekä lapsille että aikuisille.

Valaistuslaitteiden asettelussa on luonnollisesti pyrittävä tarkoituksenmukaiseen ja käytännölliseen ratkaisuun, jossa tulee ottaa huomioon huoneiden ja huonekalujen antamat mahdollisuudet. Kokonaisuus on pyrittävä luomaan mahdollisimman kodikkaaksi, sitähän kaunis valaisin juuri synnyttää.

On mielenkiintoista valmistaa omat valaisimensa kaupasta saatavista eri osista, joiden suhteen myyjät antavat auliisti neuvojaan. Taikka mikä estää joko valmistamasta tai vaikkapa ostamasta joululahjaksi kauniin valaisimen emännälle työpöydän ääreen tai koulua käyvälle nuorelle läksyjen lukua varten. Olo- tai muissa huoneissa käytettävän valaisimen ostossa on oltava varovaisempi, sillä yleensä jokainen haluaa kotiinsa makunsa mukaiset valaisimetkin. Tuskin sentään kovin suurta vikapistoa tekee, jos ostaa mahdollisimman yksinkertaisen, sillä sehän on sentään kauneinta melkein kaikessa.

Koreata jouluksi

Sänkypeitekankaasta tai jostakin muusta sopivasta kankaasta voi valmistaa päiväpäällisen myös tyynyille. Tällä tavoin tyynyt eivät jää päiväpeitteen alle rumentamaan vuodetta "kamelinkyttyrällään". Tyynynpäällinen tehdään vähän isommaksi kuin tyyny, että sitä on helpompi käsitellä. Auki jäävälle sivulle tehdään päällisen sisään kääntyvä tasku siten että toinen puoliskо leikataan noin 12 tuumaa pitemmäksi kuin toinen ja tämä osa käännetään kaksinkerroin sekä ommellaan sivusaumoihin kiinni. Tähän taskuun pujotetaan tyynyn etureuna, jolloin se ei jää näkyviin. Jos haluaa, voi reunoihin saumauksen yhteydessä ommella myös röyhelön, joka auki jäävällä sivulla kiinnitetään pääpuoliskoon.

Kalkkunan paistoaika

Asiantuntijan neuvojen mukaan on allaolevassa listassa kuinka kauan ja kuumassa uunissa minkin painoisen kalkkunan on paistuttava ollakseen kypsä.

Paistamisvalmiina: 325-F-asteen lämmössä. Paistoaika täytetyllä kalkkunalla on seuraava:

6—10 lb. vaatii	3¾—4½ tuntiin.
10—14	4½—5¼
14—18	5¼—6½
18—24	6½—9

Alumiinikääreessä 450 F. lämmössä.

3—4 lb. vaatii	1½—1¾ tuntiin.
4— 6	2 —2¼
7—10	2¼—2½
10—12	2¾—3
14—16	3 —3¼
18—20	3¼—3½
22—24	3½—3¾

Kun kalkkuna paistetaan alumiinipaperissa, on se paistuttuaan avattava kääreestä ja annettava olla uunissa noin puolisen tuntia, että se ruskettuu.

Joulupuuro

Riisipuuro manteleineen kuuluu jouluun, sillä on perinteitä ja se on hyvää. Niinpä se monissa perheissä jälleen jouluateriaa suunnitellessa säilyttää paikkansa aattoillan juhlapöydässä.

Ne taas, jotka haluavat keventää joulupöydän runsautta juuri puuron osalta, voivat tarjota riisipuuron tai uunipuuron aattopäivän aamiaisella. Tuo valkea kaunis riisi voi sitten olla joulupöydässä jossain muussa muodossa, salaattina tai jälkiruoassa. Siitä voi valmistaa esimerkiksi:

VÄLIPÄIVIEN VUOKARUOKAA

Voideltuun uunivuokaan kaadetaan pohjalle kerros keitettyä riisiä, sen päälle kinkku tai makkarapaloja, purjorenkaita, keitettyjä luumuja (joista kivet on poistettu) sekä vielä kerros riisiä. Päälle kaadetaan hyvin maustettu munamaito ja vuokaruoka kypsennetään uunissa.

Kuningas syösty vallasta maastaan poissaollessa: Burundin kuningas Ntare, vasemmalla, Kongon presidentti Mobutun seurassa Kinshasassa Kongossa. Samaan aikaan ilmoitettiin Burundin radiossa, että armeija on ottanut maassa vallan käsiinsä.

SCANDINAVIAN FOODS
26 FROOD RD. PUH. 673-8665 SUDBURY
Muistuttaa Teitä että otamme jälleen vastaan
Lipeä- ja suolakala- sekä kinkkutilauksia
jouluksi ja uudeksi vuodeksi
Samalla kertaa olisi hyvä tilata lohi; tortut, kakut sekä joululimput
SUURI VARASTO HERKKUJA EUROOPAN MAISTA
Tervetuloa! Impi ja Simo Suomi
(3-10)

+
Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Maailman kirjallisuuden suurromaaneja
Arvokkaita antaa joululahjana
Juliette Benzoni:
CATHERINE JA HERTTUA
427 sivua - Hinta sid. $5.00
Kultatukkainen Catherine on vaarallinen nainen vaarojen aikakautena. Hänen ympärillään kuohuu 1400-luvun elämä kiihottavana ja värikkäänä. Catherinen tarina on jokaisen romanttisen naisen toiveunelma.
Juliette Benzoni:
KAUNIS CATHERINE
421 sivua - Hinta sid $5.00
Jatkaa seikkailuaan verisellä 1400-luvulla. Hänen hehkuva lumovoimansa syöksee hänet tuhansiin vaaroihin — ja on samalla mahtava ase, jota hän käyttää pelastuakseen ja tavoittaakseen ainoan ja oikean rakkauden.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Season's Greetings
From the Captain of
M/S BATORY
Polish Registry

Puolalainen valtamerilinja, Gdyniassa, Puolassa, myös yhtyy Pohjois-Amerikan edustajineen toivottamaan Teille parhainta juhla-aikaa.
Ei ole parempaa keinoa nauttia mistään juhlasta kuin liittymällä Atlannin yli huvimatkaan M/S Batory-laivalla, jossa on suurenmoista nautintoa. ja herkulliset ateriat.
Vakituiset kulkuvuorot Southamptoniin, Kööpenhaminaan ja Gdyniaan, Puolan Itämeren satamaan. Varatkaa nyt paikkanne erikoisesti alennetuin hinnoin.
LÄHTÖPÄIVÄ:
Bostonista: Joulukuun 30
Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai kirjoittakaa suoraan:
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay Street, Toronto 1, Ont., Canada
Phone 366-5484 (416)